T.C. ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MİKRODALGA DESTEKLİ BENZOTRİAZOL SÜBSTİTÜE 1,2,4-TRİAZOL BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ VE TEORİK HESAPLAMALARI

UMUT İBRAHİM OĞUZ

KİMYA ANABİLİM DALI

2014

T.C. ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİKRODALGA DESTEKLİ BENZOTRİAZOL SÜBSTİTÜE 1,2,4-TRİAZOL BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ VE TEORİK HESAPLAMALARI

UMUT İBRAHİM OĞUZ

Yüksek Lisans Tezi

Kimya Anabilim Dalı

Bu tez .../.../2014 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri tarafından oybirliği/~~oyçokluğu~~ ile kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ BAŞKAN (DANIŞMAN)

Prof. Dr. Murat KOCA ÜYE Yrd. Doç. Dr. Engin YILMAZ ÜYE

Doç. Dr. Mustafa ÖZDEN Enstitü Müdürü

Bu çalışma Adıyaman Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir. Proje No: FEFYL2013/0006

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET Yüksek Lisans Tezi

MİKRODALGA DESTEKLİ BENZOTRİAZOL SÜBSTİTÜE 1,2,4-TRİAZOL BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ VE TEORİK HESAPLAMALARI

Umut İbrahim OĞUZ

Adıyaman Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ Yıl: 2014, Sayfa sayısı: 133 Juri : Prof. Dr. Murat KOCA : Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ : Yrd. Doç. Dr. Engin YILMAZ

Bu çalışmanın ilk basamağında; Etil 2-(1H-benzotriazol-1-il)asetat bileşiği benzotriazol ve etilbromasetatın reaksiyonundan sentezlendi. Daha sonra bu bileşik ile hidrazin hidratın reaksiyonundan 2-(1H-benzotriazol-1-il)asetohidrazit bileşiği sentezlendi. Bileşiğin farklı izotiyosiyanat bileşikleri ile reaksiyonundan Benzotriazol sübstitüe tiyokarboamit türevi bileşikler sentezlendi. Bu bileşiklerin bazik ortamda halkalaşma reaksiyonu ile Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol bileşikleri sentezlendi. Sentezler hem geleneksel metot ile hem de mikrodalga metodu ile gerçekleştirildi. Bu yeni yöntem için; mikrodalga şartlarda en uygun metotlar; güç, sıcaklık ve süre gibi parametreler optimize edildikten sonra gerçekleştirildi. Çalışmanın ikinci etabında ise; bu bileşiklerin teorik hesaplamaları yapıldı. Hesaplamalar Gaussian paket programı ile DFT teknikleri kullanılarak gerçekleştirildi. Bu hesaplamalar ile moleküllerin HOMO ve LUMO orbital enerjileri, atomların mulliken yükleri, molekülün aktivitesini belirlemek için HOMO-1 ve LUMO+1 orbital enerjileri, moleküllerin teorik NMR, IR spektrumları ve teorik spektrumların deneysel spektrumlara uyumu gibi parametreler araştırıldı.

Anahtar Kelimeler: Benzotriazol, 1,2,4-triazol, DFT, Mikrodalga, Gaussian

ABSTRACT MSc Thesis

MICROWAVE SUPPORTED SYNTHESIS AND THEORETICAL CALCULATIONS OF BENZOTRIAZOLE SUBSTITUE 1,2,4-TRIAZOLES COMPOUNDS

Umut İbrahim OĞUZ Adiyaman University Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Chemistry

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Murat GENÇ Year: 2014, Number of page: 133

Jury : Prof. Dr. Murat KOCA : Asst. Prof. Dr. Murat GENÇ : Asst. Prof. Dr. Engin YILMAZ

In the first step of this study; Ethyl 2-(*1H*-benzotriazole-1-yl) compound was synthesized from the reaction of benzotriazole and ethylbromacetat. Afterthat, 2-(*1H*-benzotriazole-1-yl)acetohydrazide compound was synthesized by reaction of this compound with hydrazine hydrate. Benzotriazole substitue thiocarbothioamide derivative compounds were synthesized from the reaction of the different isothiocyanate with the compound. Benzotriazole substitüe 1,2,4-triazole compounds were synthesized with cyclic reaction of this compound. The synthesis were realized traditionaly method as well as microwave method. For this new method; the best suitable methods at the microwave conditions were realized. After; the optimization of parameter such as power, temperature and time. In the second step of this study; the theoretical calculations of these compounds were calculated. The calculations were realized by using Gaussian Package Program with DFT techniques. The parameters were investigated with these program such as, HOMO and LUMO orbital energies, Mulliken charges of atoms HOMO-1 and LUMO+1 energies to determine molecule activity, theoric NMR, IR spectrums and the rapport of these spectrums.

Key Words: Benzotriazole, 1,2,4-triazole, DFT, Microwave, Gaussian

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
SİMGELER ve KISALTMALAR	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	X
TABLOLAR DİZİNİ	xiv
ŞEMALAR DİZİNİ	xvii
TEŞEKKÜR	xviii
1. GİRİŞ	1
1.1. Sentez Yöntemleri	2
1.1.1. Benzotriazolün Genel Sentez Yöntemleri	2
1.1.2. Karbotiyoamid Türevlerinin Genel Sentez Yöntemleri	3
1.1.3. 1,2,4-Triazollerin Genel Sentez Yöntemleri	3
1.1. Mikrodalga ve mikrodalga destekli organik sentez	5
1.2. Organik kimyada mikrodalga kullanımı	7
1.3. Kimyasal sentezde kullanılan mikrodalga cihazları	7
1.3.1. Tekli-mod mikrodalga cihazı	8
1.3.2. Çoklu-mod Mikrodalga Cihazı	9
1.3. Mikrodalga ısıtma yöntemi ile geleneksel ısıtma yönteminin kıyaslanması.	10
1.5. Mikrodalga Isıtmasının Mekanizması	10
1.5.1. İletkenlik Mekanizması	12
1.5.2. Dipolar polarizasyon mekanizması	13
1.6. Teorik hesaplamalı kimya	14
1.6.1. Teorik hesaplamalı kimya ile hesaplanabilir nicelikler	15
1.7. Moleküler modelleme ve geometrik optimizasyon	16
1.8. Moleküle ait özellikleri hesaplama metodu	17
1.8.1. Moleküler Mekanik	17
1.8.2. Elektronik Yapı Metotları	20
1.8.2.1. Ab initio Metotları	21
1.8.2.2. Hartree-Fock Yaklaşımı	22
1.8.2.3. Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi	23

1.8.2.3.1. Yoğunluk Fonksiyonel Teorisinin Temeli
1.8.2.3. Yarı Deneysel Metotlar (Semi-Empirik)
1.9. QSAR (Kantitatif Yapı-Aktivite İlişkileri)
1.10. Moleküler Orbital Teorisi ve HOMO-LUMO Enerjileri
2. KAYNAK ÖZETLERİ
3. MATERYAL ve METOD
3.1 Kullanılan Araç ve Gereçler
3.2. Kullanılan Kimyasal Maddeler
3.3. Deneysel Çalışma
3.3.1. Etil 2-(1H-benzotriazol-1-il)asetat (1) Bileşiğinin sentezi
3.3.2. 2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil) hidrazit (2) Bileşiğinin Sentezi
3.3.3. Geleneksel sentez metodu ile (3-8) bileşiklerinin genel sentezi (Metot A)
3.3.4. Atmosfer basıncı altında mikrodalga sentez metodu ile (3-8) bileşiklerinin genel
sentezi (Metot B)
3.3.5. Geleneksel sentez metodu ile (9-14) bileşiklerinin genel sentezi (Metot A) 32
3.3.6. Atmosfer basıncı altında mikrodalga sentez metodu ile (9-14) Bileşiklerinin
Sentezi (Metot B)
3.3.7. Basınç altında mikrodalga sentez metodu ile (9-14) Bileşiklerinin Genel Sentezi
(Metot C)
4. ARAŞTIRMA BULGULARI
4.1. Deneysel bulgular
4.1.1. Etil (1H-benzotriazol-1-il)asetat (1)
Karakterizasyonu
4.1.2. 2-{2-(<i>1H</i> -benzotriazol-1-il-asetil)}hidrazit (2) Karakterizasyonu
4.1.3. 2-{2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil)}-N-(3-feniletil) hidrazinkarbotiyoamit (3)
Karakterizasyonu
4.1.4. 2-{2-(<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)asetil)}-N-etilhidrazinkarbotiyoamit (4)
Karakterizasyonu
4.1.5. 2-{2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil)}-N-hekzilhidrazinkarbotiyoamit (5)
Karakterizasyonu55

4.1.6. 2-{2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil)}-N-(2-metallil)hidrazinkarbotiyoamit (6)
Karakterizasyonu
4.1.7. 2-{2-(<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)asetil)}-N-siklohekzilhidrazinkarbotiyoamit (7)
Karakterizasyonu59
4.1.8. 2-{2-(1H-benzotriazol-1-il)asetil)}-N-oktilhidrazinkarbotiyoamit (8)
Karakterizasyonu61
4.1.9. 3-((1H-benzotriazol-1-il)metil-4-feniletil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (9)
Karakterizasyonu
4.1.10. 3-((1H-benzotriazol-1-il)metil-4-etil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (10)
Karakterizasyonu
4.1.11. 3-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)metil-4-hekzil- <i>1H</i> -1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (11)
Karakterizasyonu
4.1.12. 3-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)metil-4-(3-metallil)- <i>1H</i> -1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (12)
Karakterizasvonu
4.1.13. 5-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)metil)-4-siklohekzil- <i>1H</i> -1.2.4-triazol-5(4H)-tivon (13)
Karakterizasvonu
4.1.14. 3-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)metil)-4-oktil- <i>1H</i> -1.2.4-triazol-5(4H)-tivon (14)
Karakterizasvonu
4.2 Teorik calısma 75
4.3. $3 \cdot ((IH-\text{benzotriazol-1-1})\text{metil-4-femiletil-}IH-1,2,4-\text{triazol-}5(4H)-\text{tryon}(9)$
Analizi
4.4. 3-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-1))metil-4-etil- <i>1H</i> -1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (10)
Analizi
4.5. 3-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)metil-4-hekzil- <i>1H</i> -1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon(11)
Analizi
4.6. 3-((<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)metil-4-(metallil)- <i>1H</i> -1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (12)
Analizi
4.7. 5-((1H-benzotriazol-1-il)metil)-4-siklohekzil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (13)
Analizi104
4.8. 3-((1H-benzotriazol-1-il)metil)-4-oktil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (14)
Analizi111

5. TARTIŞMA ve SONUÇ	
KAYNAKLAR	
ÖZGEÇMİŞ	

SİMGELER ve KISALTMALAR

Ψ	Dalga fonksiyonu
Ĥ	Hamilton operatörü
E	Sistemin enerjisi
ΔE	Enerjide ki değişim
eV	Elektron volt
υ_{as}	Asimetrik gerilme
υ_s	Simetrik gerilme
υ	Bağ gerilme titreşimi
ωυ	Dalgalanma titreşimi
γυ	Düzlem dışı açı bükülme titreşimi
δυ	Açı bükülme titreşimi
ρυ	Sallanma titreșimi
$\mathbb{R}^2$	Regresyon katsayısı
AM1	Austin Metot 1. derece
DFT	Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi
B3LYP	3 parametreli Becke karma metodu (DFT metodunun türevi)
Basis set	Dalga fonksiyonunu tanımlamada kullanılan fonksiyonların bir seti
DMSO	Dimetilsülfoksit
CDCl ₃	Dötero kloroform
DMSO-d ₆	Dötero dimetilsülfoksit
EN	Erime Noktası
FT-IR	Fourier dönüşümlü infraret
HF	Hartree-Fock
МО	Moleküler Orbital
MW	Mikrodalga
MPn	(Møller-Plesset n. düzen)
NBO	Doğal Bağ Düzeni
NMR	Nükleer Manyetik Rezonans
THF	Tetrahidrofuran

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. 1H-benzotriazol bileşiği ve tautomerik formu	1
Şekil 1.2. 1H-benztriazol bileşiği ve tautomerik formu	1
Şekil 1.3. Elektromanyetik Spektrum ve Mikrodalganın yeri	5
Şekil 1.4. Elektromanyetik dalga gösterimi	6
Şekil 1.5. Organik ve inorganik mikrodalga destekli sentez ile ilgili yayınlanan	
makalelerin yıllara göre artışı	7
Şekil 1.6. Durağan dalga deseni	8
Şekil 1.7. Tekli-mod mikrodalga cihazı	8
Şekil 1.8. Çoklu-mod mikrodalga sistemi	9
Şekil 1.9. Yüklü parçacıkların materyal içinde 1) serbestçe ve 2) bağlı hareketi	11
Şekil 1.10. Sıcaklığı 150W gücünde Mikrodalga ışını ile ısıtılan musluk suyu ve saf	
suya ait sıcaklık eğrisi	12
Şekil 1.11. Çözelti içinde yüklü parçacıklara uygulanan elektrik alan ve iyon hareket	i 12
Şekil 1.12. Dipolar molekülün Elektrik alanda ki salınım hareketi	13
Şekil 1.13. Hesapsal kimyanın çeşitli metotları	13
Şekil 1.14. Molekül içi etkileşim türleri ve bağ açısı	18
Şekil 1.15. Dihedral açısı ile etan molekülünün enerji değişimi	20
Şekil 1.16. HF metodu ve alt birimleri	22
Şekil 2.1. 1-hidroksi-1,2,4-triazol ve nitro türevi bileşiklerin optimize edilmiş	
geometrileri	30
Şekil 2.2. Mikrodalga destekli reaksiyonda reaksiyon süresi-ürün (%) oluşum grafiği	i.32
Şekil 2.3. 1,2,4-triazol bileşiğinin genel tautomer formları	33
Şekil 2.4. [1,2,4]-triazol-[3,4-b], [1,3,4]-tiyadiazol ve [1,2,4]-triazol-[3,4-b], [1,3,4]-	
tiyadiazin] bileşikleri	33
Şekil 2.5. Triaril-s-Triazol- [3,4-b]-1,3,4-tiyadiazol [3,2-b] bileşiği	34
Şekil 2.6. 4-sübstitüe-5-[(2-benzoxazol-il tiyo)metil]-3-mercapto-4H-1,2,4-triazol	
bileşiği	34
Şekil 2.7. Tiyazolidin-4-one sübstitüe 1,2,4–triazol bileşiği	34
Şekil 2.8. 8-sübstitüe-7-flor-benztiyazol[2,3-c] [1,2,4] triazol bileşiği	35

SAYFA

Şekil 2.9. (E)-1-[2',4'-dihidroksi-5'-(3"-aril-3"-(1H-1,2,4-triazol-1-il) propan-il)fenil	l] -
3-aril prop-2-en-1-on bileşiği	35
Şekil 2.10. 6-aril-9-(p-florfenill)-1,2,4-Triazol[4,3-a][1,8] naftiridin bileşiği	36
Şekil 2.11. 3-sübstitüe fenil-5-(4-pirol-1-il-fenil)-4H-1,2,4-triazol bileşiği	36
Şekil 2.12. 4-aril-1-(2-furil/2-thienil)-1,2,4-triazol[4,3-a][1,8] nafthiridini bileşiği	36
Şekil 3.1. Metot B'ye göre 3 No'lu bileşiğin MW ile sentezinde; sıcaklık, basınç ve	
gücün zamanla değişim grafiği	34
Şekil 3.2. Metot B'ye göre 9 No'lu bileşiğin MW ile sentezine ait güç, sıcaklık ve	
basınç parametrelerinin zamana bağlı değişim grafiği	43
Şekil 3.3. Basınç altında 8 No'lu bileşiğin MW ile sentezinde; sıcaklık, basınç ve güc	cün
zamanla değişim grafiği	44
Şekil 4.1. (1) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	48
Şekil 4.2. (1) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 300 MHz)	48
Şekil 4.3. (1) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 300 MHz)	48
Şekil 4.4. (2) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	50
Şekil 4.5. (2) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu	. 50
Şekil 4.6. (2) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu	. 50
Şekil 4.7. (3) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	52
Şekil 4.8. (3) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	52
Şekil 4.9. (3) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	52
Şekil 4.10. (4) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	54
Şekil 4.11. (4) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	54
Şekil 4.12. (4) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	54
Şekil 4.13. (5) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	. 56
Şekil 4.14. (5) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	56
Şekil 4.15. (5) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	56
Şekil 4.16. (6) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	58
Şekil 4.17. (6) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	58
Şekil 4.18. (6) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	58
Şekil 4.19. (7) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	60
Şekil 4.20. (7) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	60

Şekil 4.21. (7) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.22. (8) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	
Şekil 4.23. (8) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.24. (8) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.25. (9) No'lu bileşiğin deneysel IR Spektrum	
Şekil 4.26. (9) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (CHCI ₃ -d, 400MHz)	
Şekil 4.27. (9) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (CHCI ₃ -d, 400MHz)	64
Şekil 4.28. (10) No'lu bileşiğin deneysel IR Spektrumu	
Şekil 4.29. (10) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.30. (10) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.31. (11) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	
Şekil 4.32. (11) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (CHCI ₃ -d, 400MHz)	
Şekil 4.33. (11) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (CHCI ₃ -d, 400MHz)	
Şekil 4.34. (12) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	
Şekil 4.35. (12) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.36. (12) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.37. (13) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	
Şekil 4.38. (13) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.39. (13) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	
Şekil 4.40. (14) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu	74
Şekil 4.41. (14) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	74
Şekil 4.42. (14) No'lu bileşiğin ¹³ C-NMR spektrumu (DMSO-d ₆ , 400 MHz)	74
Şekil 4.43. Teorik hesaplamaları yapılan benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol	
bileşikleri	75
Şekil 4.44. (9) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü	77
Şekil 4.45. (9) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu	77
Şekil 4.46. (9) No'lu bileşiğin teorik ¹ H-NMR spektrumu	
Şekil 4.47. (9) No'lu bileşiğin teorik ¹³ C-NMR spektrumu	
Şekil 4.48. (9) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji hesabı	
Şekil 4.49. (10) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü	

Şekil 4.50. (10) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu	84
Şekil 4.51. (10) No'lu bileşiğin teorik ¹ H-NMR spektrumu	85
Şekil 4.52. (10) No'lu bileşiğin teorik ¹³ C-NMR spektrumu	86
Şekil 4.53. (10) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji hesabı	79
Şekil 4.54. (11) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü	90
Şekil 4.55. (11) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu	91
Şekil 4.56. (11) No'lu bileşiğin teorik ¹ H-NMR spektrumu	92
Şekil 4.57. (11) No'lu bileşiğin teorik ¹³ C-NMR spektrumu	93
Şekil 4.58. (11) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji hesabı	96
Şekil 4.59. (12) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü	97
Şekil 4.60. (12) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu	98
Şekil 4.61. (12) No'lu bileşiğin teorik ¹ H-NMR spektrumu	99
Şekil 4.62. (12) No'lu bileşiğin teorik ¹³ C-NMR spektrumu	100
Şekil 4.63. (12) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji hesabı	103
Şekil 4.64. (13) No'lu bileşiğin Gauss View üç boyutlu görünümü	104
Şekil 4.65. (13) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu	105
Şekil 4.66. (13) No'lu bileşiğin teorik ¹ H-NMR spektrumu	106
Şekil 4.67. (13) No'lu bileşiğin teorik ¹³ C-NMR spektrumu	107
Şekil 4.68. (13) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji hesabı	110
Şekil 4.69. (14) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü	111
Şekil 4.70. (14) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu	112
Şekil 4.71. (14) No'lu bileşiğin teorik ¹ H-NMR spektrumu	113
Şekil 4.72. (14) No'lu bileşiğin teorik ¹³ C-NMR spektrumu	114
Şekil 4.73. (14) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji hesabı	117
Şekil 5.1. Benzotriazol kazbazit bileşiklerinin ¹ H-NMR spektrumlarının	
karşılaştırılması	120
Şekil 5.2. (8) No'lu Bileşiğinin teorik ve deneysel IR spektrumlarının	
karşılaştırılması	121
Şekil 5.3. 1,2,4-Triazol halkası ve (C=S) bağı ve (N-H) bağı	121

TABLOLAR DİZİNİ

SAYFA

Tablo 1.1. Enerjinin türevlerinden hesaplanabilen büyüklükler	16
Tablo 3.1. Kullanılan kimyasal ve reaktifler	39
Tablo 3.2. (3-14) Maddelerinin farklı metotlarda ki % verimleri ve erime noktaları	44
Tablo 4.1. (1) No'lu bileşiğin IR yapı analizi	47
Tablo 4.2. (1) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	47
Tablo 4.3. (2) No'lu bileşiğin IR yapı analizi	49
Tablo 4.4. (2) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	49
Tablo 4.5. (3) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	51
Tablo 4.6. (3) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	51
Tablo 4.7. (4) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	53
Tablo 4.8. (4) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	53
Tablo 4.9. (5) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	55
Tablo 4.10. (5) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	55
Tablo 4.11. (6) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	57
Tablo 4.12. (6) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	57
Tablo 4.13. (7) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	59
Tablo 4.14. (7) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	59
Tablo 4.15. (8) No'lu bileşiğin IR spektrum analizi	61
Tablo 4.16. (8) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	61
Tablo 4.17. (9) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	63
Tablo 4.18. (9) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	63
Tablo 4.19. (10) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	65
Tablo 4.20. (10) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	65
Tablo 4.21. (11) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları	67
Tablo 4.22. (11) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	67
Tablo 4.23. (12) No'lu bileşiğin IR spektrumu analizi	69
Tablo 4.24. (12) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	69
Tablo 4.25. (13) No'lu bileşiğin IR spektrumu analizi	71
Tablo 4.26. (13) No'lu bileşiğin ¹ H-NMR ve ¹³ C-NMR Spektrum Sonuçları	71
Tablo 4.27. (14) No'lu bileşiğin IR spektrumu analizi	73

Tablo 4.44. (12) No'lu bileşiğin Mulliken ve NBO metotları ile hesaplanan yük
dağılımla101
Tablo 4.45. (13) No'lu bileşiğin hesapsal ve deneysel titreşim frekansları (cm ⁻¹) 105
Tablo 4.46. (13) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹ H-NMR verileri ve regresyon
analizi106
Tablo 4.47. (13) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³ C-NMR verileri ve regresyon
analizi
Tablo 4.48. (13) No'lu bileşiğin Mulliken yükü ve NBO analiz sonuçları
Tablo 4.49. (14) No'lu bileşiğin hesapsal ve deneysel titreşim frekansları (cm ⁻¹) 112
Tablo 4.50. (14) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹ H-NMR verileri ve regresyon
analizi113
Tablo 4.51. (14) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³ C-NMR verileri ve regresyon
analizi114
Tablo 4.52. (14) No'lu Mulliken yükü ve NBO analiz sonuçları
Tablo 5.1. Benzotriazol karbazit bileşikleri ve Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol
bileşikleri119
Tablo 5.2. Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol türevi bileşiklerinin $\Delta E(eV)$ değerleri 122
Tablo 5.3. Bileşiklerin HOMO-LUMO enerji yüzeylerinin karşılaştırılması
Tablo 5.4. (9-14) bileşiklerinin R ² değerleri 124

ŞEMALAR DİZİNİ

Şema	1.1. <i>1H</i> -Benztriazol bileşiğinin sentezi
Şema	1.2. Tiyosemikarbazonun hidrolizi ile tiyosemikarbazon sentezi
Şema	1.3. Aril izosiyanatların hidrazin hidrat ile reaksiyonu ile tiyosemikarbazon
	sentezi
Şema	1.3. Aril izosiyanatların hidrazin hidrat reaksiyonu ile tiyosemikarbazon
	sentezi
Şema	1.4. Hidrazit bileşiklerin izotiyosiyanat bileşikleri reaksiyonu ile tiyosemikarbazon
	sentezi
Şema	1.5. Açilhidrazinlerin amidlerle ısıtılması ile 1,2,4-triazol türevleri sentezi 31
Şema	1.6. Açilhidrazinlerin amidlerle reaksiyonu ile 1,2,4-triazol sentezi
Şema	1.7. Hoggarth sentez yöntemiyle 4-amino-5-sübstitüe-1,2,4-triazol-3-tiyon
	sentezi
Şema	1.8. 4-Feniltiyosemikarbazid ile benzoil klorürün reaksiyonu ile 5-merkapto-3,4-
	difenil-1,2,4-triazol sentezi
Şema	2.1. 5-(4-siklopropil-5-((3-florobenzil)tiyo)-4 <i>H</i> -1,2,4-triazol-3-il)-4-metil-1,2,3-
	tiyadiazol bileşiğinin sentezi
Şema	2.2. 1,2,4-triazol türevi (4) no'lu bileşiğinin sentezi
Şema	2.3. 3,5-disübstitüe-1,2,4-triazol bileşiğinin mikrodalga destekli sentezi
Şema	3.1. Etil 2-(<i>1H</i> -benzotriazol-1-il)asetat (1) Bileşiğinin sentezi
Şema	3.2. 2-(<i>1H</i> -benzotriazol-1-il-asetil)hidrazit (2) Bileşiğinin sentezi
Şema	3.3. Karbotiyoamit bileşiklerinin geleneksel sentez metodu ile genel sentezi 31
Sama	34 Benzotriazol sübstitüe 1.2.4-triazol bilesiklerinin farklı metotlarla sentezi

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmayı, Sayın Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ hocamın danışmanlığında tamamlamış olmanın mutluluğu içerisindeyim.

Yükseköğrenimim boyunca benden bilgisini, desteğini ve ilgisini esirgemeyen akademik anlamda benim yetişmemi sağlayan Sayın Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ hocama ve çalışmalarım sırasında bana yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Zuhal KARAGÖZ GENÇ hocama teşekkürlerimi sunarım.

Adıyaman Üniversitesinde bana emeği geçen bütün hocalarıma ayrı ayrı teşekkür ederim.

Bu çalışmamda ki en büyük destekçim annem ve babama sonsuz teşekkür ediyor bu çalışmamı aileme ithaf ediyorum.

Bu projeyi finansal açıdan destekleyen ve yürütülmesini sağlayan; Adıyaman Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimine (FEFYL2013/0006) teşekkür ederim.

Haziran-2014

Umut İbrahim OĞUZ

1. GİRİŞ

Günümüzde, kanser hastalığı dünya çapında kalp-damar hastalıklarından sonra gelen ölümcül ikinci büyük hastalıktır [1]. Azot (N) atomu içeren benztriazol heterohalkalı bileşikler ve türevi maddeler farmakolojide, kanser konusunda oldukça yoğun ilgi görmektedir. 1*H*-benztriazol bileşiği ve tautomerik formu Şekil 1.1.' de gösterilmiştir.

Şekil 1.1. 1H-benztriazol bileşiği ve tautomerik formu

Triazoller kapalı formülü $C_2H_3N_3$ olan beş üyeli aromatik heterosiklik bileşiklerdir. Azot atomlarının konumlarına göre 1,2,3-triazol ve 1,2,4-triazol yapılarında olabilir. Her iki halkada aromatik karakterdedir (Şekil 1.2.).

Şekil 1.2. 1*H*-benztriazol bileşiği ve tautomerik formu

Son zamanlarda, 1,2,4-triazol türevlerinin; mantar öldürücü, bitki öldürücü, antiepileptik, antitümör ve bitkilerin büyümesinde düzenleyici (kofaktör) görevi üstlendiği için organik kimyacılar tarafından ilgiyle takip edilen ve sık çalışılan bir konu olmuştur [2,3]. 1,2,4-triazol türevleri antitümör özellikleri sayesinde kemoterapik ajan etkinliği iyi bilinmekte ve organik kimyada yaygın olarak çalışılmaktadır. Bu çalışmalar sayesinde yukarıdaki biyolojik aktivitelere ek olarak; diüretik [4], antiviral [5],

antienflamatuvar [6], anti-HIV [7] ve antimikrobiyal [8] gibi çeşitli alanlarda da etki göstermesi 1,2,4-triazol türevi maddeleri çalışma açısından popüler hale getirmiştir.

Etki alanı bu kadar geniş olan triazol türevi maddelerin daha iyi farmakokinetik etki ve daha az toksisitesi ile yeni antimikrobiyal ilaçların keşfi tıbbi biyokimya alanında temel amaç haline gelmiştir [9]. Antiviral etkisi sayesinde virüslerin konakçı hücrede çoğalmalarını önleyebilecek etki gösteren azol bileşikleri keşfedilmiştir [10]. 1,2,4-triazol türevlerinin farmakolojik aktivitesi literatürde oldukça geniş yer almaktadır [11].

Daha güçlü ve seçici antikanser özelliklerinin yanı sıra daha az toksin olan ve tasarımı potansiyel olarak fayda sağlayabilecek yeni yapıların belirlenmesi araştırmacılar için sorun teşkil etmektedir. Çünkü molekülün istenilen etkiyi gösterebilmesi sadece bazı konformasyonlarda mümkün olabilmektedir. Bu konformasyonları deneysel çalışmalarla bilmemiz ve belirlememiz ise oldukça zordur [12]. Molekül yapılarının ve konformasyonlarının belirlenmesi artık günümüz teknolojisi ile mümkün olmaktadır. Geliştirilen yazılımlar sayesinde kolayca bir kimyager tarafından kullanılabilecek programlar üretilmiştir, sıkça kullanılan yöntem teorik hesaplamalı kimya olarak bilinmektedir ve oldukça rağbet görmektedir. Teorik hesaplamalı kimya aynı zamanda kuantum kimyası olarak da adlandırılmaktadır [13].

1.1. Sentez Yöntemleri

1.1.1. Benzotriazolün Genel Sentez Yöntemleri

Benztriazol türevlerinin sentezinde çoğunlukla o-fenilendiamin türevlerinin asetik asitli ortamda sodyum nitrit ile elde edildiği görülmektedir (Şema 1.1.) [14].

Şema 1.1. 1*H*-Benztriazol bileşiğinin sentezi

1.1.1. Karbotiyoamid Türevlerinin Genel Sentez Yöntemleri

Bu yöntemde reaksiyonda önce aseton tiyosemikarbazon oluşur ve bunun sulu ortamda kolayca hidrolizi ile tiyosemikarbazit elde edilir [15].

Şema 1.2. Tiyosemikarbazonun hidrolizi ile tiyosemikarbazon sentezi

Aril izosiyanatların fazla miktarda hidrazin hidrat ile reaksiyonu sonucu oluşur [16].

Şema 1.3. Aril izosiyanatların hidrazin hidrat reaksiyonu ile tiyosemikarbazon sentezi

Bir başka yöntemde ise hidrazit bileşiklerin izotiyosiyanat bileşikleri ile reaksiyonu sonucu oluşmaktadır [17].

Şema 1.4. Hidrazit bileşiklerin izotiyosiyanat bileşikleri reaksiyonu ile tiyosemikarbazon sentezi

1.1.2. 1,2,4-Triazollerin Genel Sentez Yöntemleri

Bu yöntemde, 1,2,4-triazol türevleri, açilhidrazinlerin amidlerle ısıtılması sonucu halka kapanmasıyla elde edilir [18,19].

Şema 1.5. Açilhidrazinlerin amidlerle ısıtılması ile 1,2,4-triazol türevleri sentezi

Bir başka yöntemde açilhidrazinlerin amidlerle reaksiyona girmesi sonucunda 1,2,4-triazoller oluşmaktadır [20].

Şema 1.6. Açilhidrazinlerin amidlerle reaksiyonu ile 1,2,4-triazol sentezi

Hoggarth sentezi olarak bilinen yöntemde ise metil 3-aroilditiyokarbazatlar hidrazin hidrat ile reaksiyona girerek 4-amino-5-sübstitüe-1,2,4-triazol-3-tiyon bileşiklerini vermektedir [21,22].

Şema 1.7. Hoggarth sentez yöntemiyle 4-amino-5-sübstitüe-1,2,4-triazol-3-tiyon sentezi

4-Feniltiyosemikarbazid ile benzoil klorürün reaksiyona sokulmasıyla 5merkapto-3,4- difenil-1,2,4-triazol elde edilmiştir. Reaksiyonun başlangıcında 1-benzoil-4-feniltiyosemikarbazid oluşmuş, benzoil klorürün aşırısında ise halka kapanması gerçekleşmiştir [23].

Şema 1.8. 4-Feniltiyosemikarbazid ile benzoil klorürün reaksiyonu ile 5-merkapto-3,4difenil-1,2,4-triazol sentezi

1.1. Mikrodalga ve Mikrodalga Destekli Organik Sentez

Mikrodalga, elektromanyetik spektrumda infrared ışını ile radyo dalgaları arasında ki bölgede yer alır. Mikrodalganın dalga boyu 1mm-1m arasında değişirken frekansı 0,3 ile 300 Ghz arasındadır [24].

Şekil 1.3. Elektromanyetik Spektrum ve Mikrodalganın yeri

Mikrodalgalar da elektromanyetik dalgalar da olduğu gibi iki bileşenden oluşur; ilki elektriksel alan ikincisi buna dik manyetik alandır. Mikrodalga enerjisi ısıtma özelliğini elektriksel alan bileşeninden almaktadır. Magnetik alandan kaynaklı etkileşimler ise ihmal edilecek kadar önemsizdir [25].

Şekil 1.4. Elektromanyetik dalga gösterimi

Mikrodalga ışını ile ilgili genel olarak;

- Herhangi bir ikinci etki ve radyoaktivite tesiri göstermezler. Akım kesildiği zaman etkisi ortadan kalkar. Cihazda ve ortamda radyoaktif kalıntısı olmaz. Deney yapan kişi radyoaktif ışınlardan etkilenmez.
- Enerji tasarrufu sağlar, çünkü mikrodalgaların ısıya dönüşmesi yalnızca malzeme ile etkileşmesiyle mümkündür reaksiyon kabı ve civarı soğuk kalır.
- > Elde edilen işlem hızı klasik metotlardan daha yüksektir.
- Sadece kimyasallar tarafından soğrulduğu için reaktifler ısınır.
- Karışımlarda seçici ısıtma sağlar.
- Otomatik sistemlere kolaylıkla adapte edilebilir ve güç seviyesi elektronik olarak görülebilir.
- Klasik ısıtmanın aksine sıcaklık gradyenti (türevi) üreten volumetrik bir süreçtir. Sıcaklık belirli bir kritik değere ulaştığı zaman çok hızla yükselir. Bu durum mikrodalga ile ısıtılan maddede ani bir sıcaklık yükselmesi meydana getirir.
- > Isıtma doğrudan ve materyalin tam merkezinden başlar.
- Elektromanyetik dalgalarla taşındığından ortamda enerji kaybı meydana gelmez ve maddede sıcaklık gradyent minimum olur.

- Maddenin içine kadar nüfuz eder ve böylece endüstriyel işlemin daha aktif ve hızlı yapılmasını sağlar.
- Mikrodalga ışını uzaktan etki eder. Enerjiyi malzemeye taşıyan doğrudan bir araç bulunmaz. Kullanılan ortamda kirlenme olmadığından sistemin daha sağlıklı ve temiz kullanılabilmesini sağlar [26,27].

1.2. Organik Kimyada Mikrodalga Kullanımı

Organik sentezde yeni bileşikler bulma ve geliştirme imkânı sağlayan mikrodalga kullanımı akademik alanda da giderek popüler hale gelmiştir. Günümüzde termal odaklı organik reaksiyonları iki yolla yapmak mümkündür. Bunlar; konvansiyonel ısıtma veya teknolojik cihaz olan mikrodalga ile ısıtmadır. Konvansiyonel (Geleneksel) ısıtma ile reaktifler yavaş ve dış ısı kaynağı ile aktive edilirler ki; bu reaksiyon ortamına ısı enerjisinin transferi için yavaş ve verimsiz bir yöntemdir. Reaksiyon ortamı için kısmi yani yerel ısıtma söz konusudur. Ancak mikrodalga destekli sentezlerde ısıtma çok farklıdır, mikrodalga ışını doğrudan dipol moment özelliği olan veya iyonik özelliğe sahip molekülleri aktive eder doğrudan reaktifleri homojen olarak ısıtır [28].

Şekil 1.5. Organik ve inorganik mikrodalga destekli sentez ile ilgili yayınlanan makalelerin yıllara göre artışı

1.3. Kimyasal Sentezde Kullanılan Mikrodalga Cihazları

Kimya da mikrodalga destekli organik sentezler ilk olarak ev tipi mikrodalgalar ile yapılmıştır. Ancak mevcut eğilim kimyasal sentezi için özel tasarlanmış cihaz keşfine yöneltmiştir. Günümüzde ticari olarak temin edilebilen mikrodalga cihazının özelliği; reaksiyon esnasında ayarlanabilir sıcaklık/basınç kontrolü sağlayan, manyetik karıştırıcılı ve reaksiyon ortamının sıcaklık artışının takibi cihaz sayesinde mümkündür [29-31]. Mikrodalga cihazı tasarımı ile ilgili olarak iki yaklaşım vardır. Bunlar; çoklu-mod ve tekli-mod mikrodalga cihazlarıdır [32].

1.3.1. Tekli-mod mikrodalga cihazı

Bu tip cihazların çoklu-moddan farkı içerisinde sabit, durağan bir dalga deseninin (akımının) oluşmasıdır. Bu sabit duran dalga deseni aynı genişlikte fakat farklı yönlerde titreşen alanın engellenmesiyle gerçekleşir [33,34]. Bu dalga deseni mikrodalga enerji yoğunluğunun sıfır olduğu düğümler ile mikrodalga enerjisinin en büyük olduğu anti düğümlerden oluşur [35].

Şekil 1.6. Durağan dalga deseni

Şekil 1.7. Tekli-mod mikrodalga cihazı

Tekli-mod mikrodalga cihazının bazı avantajları vardır:

- Durağan dalga deseni sayesinde homojen enerji dağılımı sağlaması,
- Çok küçük miktarlarla çalışma imkânı sunması,
- > Yüksek güç yoğunluğu sayesinde süper ısıtma sağlaması,
- Cihaz çalışır durumdayken reaksiyon parametrelerinin kontrolü (sıcaklık/basınç) sağlaması ve tekrarlanabilirlik şeklinde sıralanabilir.

Tekli-mod mikrodalga cihazda bir reaksiyon kabının sığabileceği alan olduğundan tek seferde bir reaksiyon kabının ışınlanması dezavantaj olarak sayılabilir.

1.3.2. Çoklu-mod Mikrodalga Cihazı

Mikrodalga ışıma dağılımının düzensiz olduğu sistemlerdir. Bu düzensiz dağılım cihaz üzerindeki reaksiyon kaplarının konulduğu boşluğun duvarları sayesinde yansıtılır ve ışın karmaşası oluşur. Oluşan bu ışın karmaşasının büyüklüğü ile ısıtma etkisi arttırılmış olur [32, 35, 36].

Şekil 1.8. Çoklu-mod mikrodalga sistemi [35]

Çoklu-mod sistemde aynı anda birden fazla reaksiyon kabı ile çalışılabilir. Şekil 1.8.' de olduğu gibi düzensiz dağılan ışınlar düzensiz mikrodalga alan dağılımının sonucu olarak

sıcak ve soğuk noktaların oluşumuna sebebiyet verir, bu da çoklu-mod mikrodalga cihazı için dezavantaj olarak görülebilir [37].

1.3. Mikrodalga Isıtma Yöntemi ile Geleneksel Isıtma Yönteminin Kıyaslanması

Organik kimyada reaksiyonlar genel olarak konvansiyonel ısıtma ile ısıtılmaktadır. Bu yöntem de ısıtma önceliği reaksiyon kabı ile başladığı için enerjinin reaksiyon ortamına iletilmesinde yavaş ve yetersiz kalarak, gerekli reaksiyon süresine ulaşılamamasına sebebiyet verir. Numunenin merkezine istenilen ısıyı ulaştırmak için çok fazla zaman harcanmaktadır. Bu ısıtma şekli de numunede ısının homojen dağılmamasına ve ısı farklılıklarının oluşmasına ve reaktiflerin bozunmasına neden olabilir. Mikrodalga ile ısıtmada reaksiyon kabı ısınmaz yalnızca ışının etkileştiği madde ısınır. Bu etkileşim ancak ısıtılacak maddenin ışını absorbe etmesi ile mümkündür. Reaksiyon kaplarının mikrodalga ışını ile ısınmaması kapların; boroksilat cam, kuvartz veya teflon gibi maddelerden yapılmış olmasından ve absorbsiyon yapmamasından kaynaklanmaktadır. Mikrodalga aparatları iyi bir şekilde tasarlanmış ise numunedeki sıcaklık artışı homojen olacaktır ve orantısız ısı artışı nedeniyle ürün bozunması veya yan ürün oluşumunun önüne geçilecektir. Bu durumda daha saf ürün elde edilmesine olanak sağlayacaktır [38,43].

1.5. Mikrodalga Isitmasinin Mekanizmasi

Mikrodalganın komponentleriden biri olan elektromanyetik dalga bileşeni mikrodalga ışınına ısıtma özelliğini kazandırdığı, madde ile etkileşime giren elektrik alan bileşenin ısınmaya sebebiyet verdiği uzun bir süredir bilinmektedir [39]. Mikrodalga ışınlama doğrudan dipol momente sahip ve/veya iyonik olan çoğu molekülleri doğrudan aktive eder [40].

Yüklü parçacıkların materyal içindeki pozisyonu da ısınmayı etkileyen en önemli faktördür ve iki durum söz konusudur;

1) Yüklü parçacıkların materyal içinde serbestçe hareket etmesi,

2) Yüklü parçacıkların materyal içinde bağlı olduğu durumdur.

Birinci durumda serbestçe hareket eden yüklü parçacıklar saha içerisinde serbestçe hareketlenmeye sebep olacak bir akım oluşturur. İkinci durum da ise; yani parçacık bağlı ise; mikrodalganın elektrik alan komponenti bu yüklü parçacıkların hareketlenmesini teşvik edecektir. Yüklü parçacığı bir arada materyal içerisinde tutan bağ hareketlenmeye zıt bir kuvvet oluşturmaya başlayacaktır. Bu durum elektrik sahasının oluşturmuş olduğu kuvvetin bağın oluşturduğu zıt kuvvetlerle dengelenmesine kadar devam eder. Bu olay materyal içerisindeki dipolar polarizasyon olarak tanımlanır. Neticede bu yüklü parçacık ötelenme, dönme ve titreşim hareketleri yapmaya zorlanmış olurlar. Bu hareketlilik yüklü parçacıkların polaritesini arttırır. Polarizasyon derecesinin artması çok hızlı bir biçimde (saniyede 2.4x109 kez) gerçekleştiği için parçacıkların ısınmasına neden olur [29]. Mikrodalga alan içerisinde bulunan bir materyalin ne ölçüde ısınacağına materyalin dielektrik özellikleri karar verir ve dielektrik özellik arttıkça maddenin polarize olma olasılığı ve buna paralel olarak da ısınma olasılığı artmaktadır [41].

Bir maddeye mikrodalgalarla enerji transferi iki mekanizma ile gerçekleşmektedir.

- İletme Mekanizması
- Dipolar Polarizasyon

Her iki mekanizmada, mikrodalga ile ısıtılan reaksiyonlarda enerjinin reaktiflere doğrudan etkili transferine yol açar [42].

Şekil 1.9. Yüklü parçacıkların materyal içinde 1) serbestçe ve 2) bağlı hareketi

1.5.1. İletkenlik Mekanizması

İyonik iletim enerjiyi aktarmanın başka bir yoludur. Musluk suyu ve saf su ayrı ayrı tekli-modlu mikrodalga radyasyonuna aynı sürede ve aynı güçteki ışına maruz bırakılırsa sıcaklık musluk suyunda daha fazla olacaktır (Şekil 1.10.). Bu durum mikrodalganın elektrik alan bileşeni ile olan ikinci büyük etkileşiminden dolayıdır ki bu da iletim mekanizması olarak bilinir [54].

Şekil 1.10. Sıcaklığı 150W gücünde Mikrodalga ışını ile ısıtılan musluk suyu ve saf suya ait sıcaklık eğrisi

Şekil 1.11. Bir çözelti içinde yüklü parçacıklara uygulanan elektrik alan ve iyon hareketi

İletkenlik mekanizmasının moleküle ısı kazandırma kapasitesi dipolar mekanizmasından daha etkilidir. Musluk suyunun ısınmasına dipolar ısınma ve iletkenlik mekanizması etkili iken saf suyun ısınmasında yalnızca dipolar mekanizma etkili ve sorumlu olmaktadır. Saf suda iyonlar bulunmadığından iletim yalnızca molekül dipollüğünden kaynaklanmaktadır. Bu yüzden musluk suyu saf sudan aynı süre ve aynı güçle muamele edilmesine rağmen daha fazla ısınır [44-46].

1.5.2. Dipolar polarizasyon mekanizması

Matris ile elektrik alan bileşenin etkileşimlerinin iki kutuplu polarizasyon mekanizması dipolar polarizasyon mekanizması olarak adlandırılır. Mikrodalga ışını ile etkileşen maddenin ısınması için dipol momente sahip olması gerekir. Dipollük iki kutuplu olmak demektir ve zıtlık içerir kısmi pozitif ve kısmi negatif uçlar içeren yapılardır. Su molekülü buna güzel bir örnektir. Bir dipol molekül elektriksel alana karşı duyarlıdır rotasyon hareketi ile elektriksel alanla kendisini aynı hizada tutmaya çalışır.

Şekil 1.12. Dipolar molekülün elektrik alanda ki salınım hareketi

Molekül rotasyon hareketi için gerekli enerjiyi uygulanan elektromanyetik dalgadan alır. Sıvı moleküllerde moleküller arası etkileşim nedeniyle düzenlenme yavaştır. Ancak gaz moleküllerinin serbest hareket etmesi sebebiyle uygulanan alan ile düzenlenmesi daha hızlıdır. Sıvı içindeki molekülün rotasyon yeteneği sıvının viskozitesine göre farklı frekanslara sahip olacaktır. Düşük frekanslı radyasyon altında, aynı fazda ki elektrik alan salınımı ile dönecektir. Bu hareket ile molekül enerji kazanır, ancak fazla ısıtmak molekülün daha fazla enerji kazanmasına neden olamaz. Dipollerin yüksek frekanslı alan altında salınım yapan alana karşılık verecek kadar zamanı yoktur ve yüksek frekanslı elektriksel alan, molekülde ısınmaya yol açmaz. Uygulanan alan düşük değil de mikrodalga radyasyon bölgesinde ise; dipoller bu değişen elektrik alana cevap vermek için yeteri kadar zamana sahip olurlar ve dönerler. Bu yüksek frekans yine de elektrik alanı tam takip edecek dönüş için yeterli değildir. Bu yüzden dipol elektrik alanla kendisini aynı düzene sokmak için yeniden yönlendirmek için alan değişir ve dipolün yönlendirmesiyle elektrik alanın yönlendirmesi arasında bir faz farkı oluşur. Bu faz farkı moleküler sürtünme ve çarpışma vasıtasıyla enerjinin kaybolmasına ve dielektrik ısının yükselmesine neden olur ki ısınma gerçekleşmiş olur [44-46].

1.6. Teorik hesaplamalı kimya

Teorik hesaplamalı kimya, hesapsal kimya olarakta bilinir; laboratuvarda madde sentezinden önce bilgisayar ortamında o molekülü modelleme, üç boyutlu görme ve inceleme metotlarının bütünüdür. Hatta madde sentezine gerek kalmadan, spektrum almadan, laboratuvarda ölçümler almadan çok özel programlar sayesinde bilgisayar ortamında sentez yapmak gibi düşünebiliriz. Laboratuvar da bir madde sentezi için reaktifler sarf edilir, uzun zaman ve emek harcanır. Malzemenin bilgisayarda tasarımı bu sorunları ortadan kaldırmaktadır. Teorik hesaplamalı kimyanın teorik kısmı moleküler kuantum mekaniği ve klasik kuantum istatistiksel mekaniğine dayanır. Hesaplamalı kuantum kimyası oldukça geliştirilmiş bir noktaya ulaşmıştır. Birçok atom, moleküller ve nanomoleküllerin elektronik yapısı kolayca ve doğru bir şekilde hesaplanabilmektedir [47]. Hesaplamalı kimya teknikleri uzun süre sadece uzman olan kişiler tarafından kullanılması nedeniyle bu alanda çalışanlar cihazları kullanmada, anlamada ve uygulamada zorluklarla karşılaşmıştır. Bugün, gelişen teknoloji ve yazılım programları sayesinde herhangi bir kimyager tarafından kolaylıkla kullanılabilecek programlar üretilmiştir. Son yıllarda kimya da hesaplama programları kullananların sayısında bir artış oldu. Giderek artan kullanımı kolaylaşan bilgisayar yazılımları yapılmasını sağlamıştır. Kimya da bütün konularda hemen hemen her açıdan niteliksel ve niceliksel bakımdan yaklaşık olarak hesaplama yapılabilecek program teorik kimyasal hesaplama programı tarif edilmiştir. Günümüzde hem mikroskobik ve makroskobik teorik yöntemlerin çözümü serbest enerjilerin tahmini için kullanılabilmektedir [48]. Moleküler modellemenin uygulama alanları genel olarak şu şekilde sınıflandırılmaktadır;

- Termokimyasal Hesaplamalar
- ➢ Kinetik Hesaplamalar
- > QSAR/QSPR/QSRR
- İlaç Tasarımı
- > Malzeme Dizaynı

Şekil 1.13. Hesapsal kimyanın çeşitli metotları

1.6.1. Teorik Hesaplamalı Kimya ile Hesaplanabilir Nicelikler

- Molekül Geometrisi: Moleküllerin şekilleri bağ uzunlukları, açıları ve moleküler ve elektron geçişlerinin enerji durumları,
- Kimyasal Reaktivite: Örneğin molekülün elektron yoğunluğunun nerelerde olduğunu (nükleofilik yerler) molekülün nerelerden saldıracağını tespi, elektrofilik yerleri,
- IR, UV ve NMR Spektumları: Spektrumlardaki moleküle ait titreşim frekanslarını, absorbsiyon ve kimyasal kayma değerlerini hesaplama,
- Enzim ile Substrat Etkileşimi: İlaç tasarlama da, bir molekülün enzimin aktif bölgesine bağlanışını, uyumu, enzim-substrat (anahtar-kilit modeli) ilişkisi,
- Bileşiklerin Fiziksel Özellikleri: Moleküle ait özellikler ve moleküller kısım ile materyal kısmın etkileşimi.

Türev	Hesaplanabilen Büyüklükler
$\frac{\partial E_e}{\partial R}$	Atomlara etki eden kuvvetler, moleküllerin geometrisi ve kararlı bölgeleri
$\frac{\partial^2 E_e}{\partial R_i \partial R_j}$	Kuvvet Sabitleri, Temel Titreşim Frekansları, Titreşim Genlikleri İnfrared ve Raman Spektrumları
$\frac{\partial^2 E_e}{\partial R_i \partial \varepsilon_\alpha}$	Dipol moment türevleri ve Harmonik yaklaşımda infrared şiddeti
$\frac{\partial^3 E_e}{\partial R_i \partial \varepsilon_\alpha \varepsilon_\beta}$	Kutuplanabilirlik (polarize olma) türevleri, Harmonik yaklaşımda Raman şiddeti
<i>E_e</i> toplam e göstermekted	lektronik enerji, R atomik koordinatlar, ε elektrik alan bileşenini ir [49].

Tablo 1.1. Enerjinin türevlerinden Hesaplanabilen Büyüklükler

Yukarıdaki enerji türlerinin türevlerinden fiziksel büyüklüklere ulaşıp, deneysel sonuçlarla kıyaslama imkânı bulabiliriz, teorik hesaplamalı kimya ile hesaplanabilecek özelliklere buradan ulaşabiliriz.

1.7. Moleküler Modelleme ve Geometrik Optimizasyon

Geometri optimizasyonu, bir yapının geometrik parametrelerini (bağ uzunlukları, bağ açıları ve dihedral vb) değiştirerek moleküler sistemin enerjisini minimum hale getirecek şekilde matematiksel bir prosedürün uygulanmasıdır. Hesaplama metodu ile hesaplanıp elde edilen sonuçlar molekülü tanımlayan bağ uzunluklarını, bağ açılarını ve molekülün enerjisinin minimum olmasını sağlayan geometrik konformasyonun belirlenmesini sağlar. Bu molekülün enerji verilerinin minimum olana kadar sürekli geometrisinin değiştirilmesiyle mümkündür [50].

1.8. Moleküle Ait Özellikleri Hesaplama Metodu

Bilgisayar teknolojisi ile teorik kimyasal hesaplamaların yapılmasında kullanılan iki yöntem bulunmaktadır. Bunlar moleküler mekanik ve elektronik yapı kuramıdır. Elektronik yapı kuramında kullanılan yöntemler; ab initio metotlar ve yarı-deneysel (semi-empirik) metotlarıdır. Bu metotların kullanım amacı aynı olup molekülün enerjisini hesaplayıp optimize edip atomların titreşimlerini teorik olarak hesaplamaktır.

1.8.1. Moleküler Mekanik

Ab initio metotlarını sınırlayan moleküllerin boyutlarının sınırlı olmasıdır ancak büyük bilgisayarlarda bu hesaplamalar yapılabilmektedir. Yarı-deneysel metotlar ile büyük organik moleküllerin yapısı hesaplanmasının yanı sıra biyo-moleküllerde de yoğun olarak kullanımı mümkündür. Molekül yarı-deneysel metotlar ile hesaplanamayacak büyüklükte ise o zaman tamamen moleküler mekaniği kullanılarak molekülü modellemek mümkündür. Molekülü oluşturan atomlar toplara, kimyasal bağı oluşturan tekli sigma bağları ise yaya benzetilerek bağlara uygulanan gerilim ile molekülün enerjisinin hesaplanması mekanik yaklaşım ile büyük sistemlerin çözümü kolaylaştırılmıştır. Cebirsel bir metottur diğer metotların kullandığı dalga fonksiyonu veya elektron yoğunluğunu kullanmaya gerek duyulmaz. Bu metotta sabitler ya spektroskopi verileri ile ya da ab initio hesaplamaları ile kullanılır [52].

a) Avantajları

- Proteinlerin yapılarını incelemek için çok kullanışlı
- Kuantum yöntemlerine göre daha ucuz
- Büyük moleküller sistemlerde kullanmak için uygun

b) Dezavantajları

- > Birçok kimya hesaplamaları, Newton yasaları ile uyumlu değildir.
- Kuvvet alanlarının geliştirilmesinde bilinen hiçbir deneysel veri atom ya da bileşik kullanılmaması [71-73].

Bu tekniğin performansı dört faktöre bağlıdır;

- 1. Enerjinin fonksiyonel biçimde ifade edilmesine
- 2. Sabit parametreler veri olarak kullanılmasına
- 3. Bu verilerden sabitleri optimize edilmesinde
- 4. Tutarlı bir şekilde tekniği uygulamak için kullanıcının yeteneğine [50-52].

Bu metodun temel prensibi; bağa yönelik direnci, bağ bükülmesi, gerilmesi, atom dışlama ve en az enerjide bulunacağı geometriye karşılık gelen bağ uzunlukları, açıları dihedral yapıları bulmak için kullanılan enerji eşitliğidir. Molekülün potansiyel enerjisi şu formül ile verilebilir;

$$E_{ff} = \sum_{ba\breve{g}} E_{gerilme} + \sum_{a\varsigma\iota} E_{e\breve{g}ilme} + \sum_{dihedral} E_{burulma} + \sum_{\varsigma ift} E_{etkilesim}$$
(1.1,)

Şekil 1.14. Molekül içi etkileşim türleri ve bağ açısı
Bu enerji hesaplamaları; molekülün gerilme, bükülme, torsiyon (burulma) ve bağ yapmamış atomların etkileşim enerjisinin toplamıdır. Bunlar molekülün titreşim hareketlerinden kaynaklanan titreşimlerdir ve konformasyon enerjisi olarak tanımlanır (E_{ff}) . Başka bir deyişle yüzey potansiyel enerjisinin minimum olabilmesi için muhtemel yapıların belirlenmesi temel prensibidir de diyebiliriz.

$$E_{gerilme} = k_{gerilme} (l - l_{denge})^2$$
(1.2.)

 $k_{gerilme}$; orantı sabiti, *l*; gergin bağın uzunluğu, l_{denge} ; bağın dengede olduğu yani doğal uzunluğudur.

$$E_{e\breve{g}ilme} = k_{e\breve{g}ilme} (a - a_{denge})^2$$
(1.3.)

Burada $k_{e\breve{g}ilme}$ orantı sabiti, a; değişen açı büyüklüğü, a_{denge} ; bağın denge halindeki açısıdır.

$$E_{burulma} = k_0 + \sum_{r=1}^n k_r \left[1 + \cos(r\theta)\right]$$

(1.3.)

 $\cos(r\theta)$ bağın burkulma açısıdır.

$$E_{etkilesim} = k_{nb} \left[\left(\frac{\sigma}{r}\right)^{12} \right] - \left[\left(\frac{\sigma}{r}\right)^{6} \right]$$
(1.5.)

Bağ yapmamış grupların van der waals etkileşimde bulunduğunu varsayarsak r_{min} için $r_{min} = 2^{1/6}\sigma$ bağıntısı yazılır. k_{nb} orantı sabitidir.

Şekil 1.15. Dihedral açısı ile etan molekülünün enerji değişimi [74].

Eğri bir kosinüs fonksiyonu olarak temsil edilebilir. 0-60-120 ve 180° de molekülün bilinen dihedral açıları ve enerji değişimi gösterilmiştir. Sigma bağı etrafında dönme 360° olduğu için daha fazla konformasyonları mevcuttur.

1.8.2. Elektronik Yapı Metotları

Teorik hesaplamalı kimyada klasik fizik yasaları yerine kuantum mekaniksel fizik yasalarının kullanılacağını ifade ettik. Bu yasalar ile molekülün enerjisini hesaplamak için kullanılan Schrödinger denkleminin en genel formülü şu şekildedir;

$$\widehat{H}\Psi = E\Psi$$
(1.6.)

Schrödinger eşitliğinde; $\hat{H}$ Hamilton operatörü, Ψ bir dalga fonksiyonu ve E (kinetik ve potansiyel) sistemin toplam enerjisidir ve genel hesaplama formülü (1.1.)' de olduğu gibidir. Hamilton operatörü moleküldeki parçacıkların enerjisini ve bütün parçacıkların birbirleri arasındaki elektrostatik etkileşimlerini simgeler.

$$\hat{\mathbf{H}} = \sum_{i}^{elektron} \frac{-\hbar^2}{2m_e} \nabla_i^2 + \sum_{A}^{cekirdek} \frac{-\hbar^2}{2m_A} \nabla_A^2 + \sum_{i}^{elektror cekirdek} \frac{-e^2 Z_A}{r_{iA}} + \sum_{i>j}^{elektron} \frac{e^2}{r_{ij}} + \sum_{A>B}^{cekirdek} \frac{e^2 Z_A Z_B}{R_{AB}}$$
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1.7.)
(1

- 1. Kısım: Elektronların kinetik enerjisi
- 2. Kısım: Çekirdeğin kinetik enerjisi
- 3. Kısım: Çekirdek ve elektronlar arasındaki elektrostatik çekim kuvveti
- 4. Kısım: Elektronların kendi aralarındaki elektrostatik çekim kuvveti
- 5. Kısım: Çekirdekler arası elektrostatik çekim kuvveti şeklinde parçacıkların etkileşimleri hesaplanmaktadır.

Schrödinger denklemi yalnız tek atomlu sistemlerin çözümünde kullanmak mümkündür (Hidrojen atomu). Çok atomlu ve dolayısıyla çok elektronlu sistemlerde Schrödinger denkleminin sayısal çözümü yoktur. Çok atomlu sistemlerin çözümü için diğer yaklaşım metotlarının kullanılması gerekir. Yani çözüme ulaşmak için yaklaşımlar ve ihmaller yapılması mecburidir. Semi-empirik (yarı-deneysel) metotlar ve ab initio metotları yaklaşımlar kullanarak bu denklemi çözer [54].

1.8.2.1. Ab initio Metotları

Ab initio Latince bir kelimedir. 'Başlangıçtan beri' anlamına gelmektedir. Kuantum mekanik hesaplama yaklaşımıdır. Deneysel veriler olmadan teorik ilkeler doğrultusunda hesaplama metodudur. Yaklaşımlarda bulunmak genellikle daha basit bir fonksiyonel formu kullanarak veya diferansiyel denklemi için yaklaşık çözüme ulaşmak için matematiksel yaklaşımlarda bulunmak gerekir. Bu metot da Schrödinger denklemleri kullanılır.

1.8.2.2. Hartree-Fock Yaklaşımı

Katı içindeki elektronların kuantum mekaniksel davranışlarını açıklamak için sistemin çok elektronlu dalga fonksiyonunu hesaplamak bu yaklaşımın prensibi gereğidir. Schrödinger denkleminden elde edilebilir. Elektronlar tek başlarına olmadığından yani birbirleri ile etkileşim içinden oldukları için bütün elektronların Schrödinger denklemini çözebilmek için aynı anda 10²³ civarında diferansiyel denklemi çözmek gerekir ki günümüzde bu tür hesaplamaları bilgisayarların kapasitesini dahi aşmaktadır. Bu problemi çözmek için ilk yaklaşımı Hartree tarafından atılmıştır çok-cisim dalga fonksiyonlarını tek elektron dalga fonksiyonlarının bir seti olarak üretmiştir. Homojen bir sistemde, bu dalga fonksiyonları basit düzlem dalgalar olarak kabul edilir. HF yaklaşımı bir atomlara uygulanabildiği gibi moleküllere ve çok elektronlu sistemlere uygulamak da mümkündür. Molekül veya çok elektronlu sistemleri inceleyip modellemede kullanılan bir yöntemdir. Bu inceleme aşağıda ki şemanın takibi ile mümkündür [55].

Şekil 1.16. HF metodu ve alt birimleri

Bilgisayar simülasyon programları ile aşağıdaki şu özellikler hesaplanabilmektedir;

- Geometrik Yapı
- ➤ Enerji
- Dipol Moment
- Kutuplanma yatkınlığı
- > Spektrumlar

Yukarıdaki özelliklerin iyi bir şekilde hesaplanabilmesi için sistemi, molekülün veya atomun enerjisinin analitik olarak iyi bilinmesi gereklidir, çünkü enerjinin analitik değeri molekülün fiziksel büyüklüğü ile doğrudan ilişkilidir [56].

Ab initio hesaplama yaklaşımları içinde en yaygın olanı merkezi yaklaşımı olan Hartree – Fock hesaplama türüdür. Bu hesaplama türü diğer yaklaşımları kapsadığı için doğruluğu yüksek sonuçlar verebilir. Ab initio yöntemlerin avantajı yaklaşımlarının çok olmasıdır. Tüm yaklaşımları yeterince küçük yapıldıktan sonra kesin çözüme ulaşma oranı artar. Sonuçların genel olarak doğruluk sıralaması (**1.8.**)' deki gibidir ve göreceli bir sıralamadır. Bu metotlar çalışılıp deneysel sonuçlar ile kıyaslandıkça ve doğru metot seçildikçe deneysel sonuçlara daha da yaklaşılacaktır.

$$HF \ll MP2 \ll CISD \cong MP4 \cong CCSD \ll CCSD(T) \ll CCSDT \ll Full CI$$
(1.8.)

Bu yöntemin doğruluğu yüksek olmasının yanı sıra oldukça pahalı olması dezavantajıdır. Bu yöntemler bilgisayarın işlemcisini uzun süre meşgul etmekte hesaplamalar günlerce sürebilmekte ve oldukça büyük disk alanını kaplamaktadır [57-65].

1.8.2.3. Yoğunluk Fonksiyonel Teorisi

Enerji ifadesi elektron yoğunluğu ρ ' ya bağlı ise, bu model yoğunluk fonksiyonu modeli (DFT) olarak bilinir. Yoğunluk fonksiyonu teorisinde sıkça kullanılan üç temel kavramın tanımı aşağıdaki gibi verilmektedir.

a) Elektron yoğunluğu $\rho = \rho(\vec{r})$: Herhangi bir noktadaki elektron yoğunluğu yarıçapa bağlı bir fonksiyon olarak ifade edilir.

b) Tekdüze elektron gazı modeli: Bir bölgedeki yük dağılımının, sisteme düzgün dağılmış n tane elektron ve bu elektron sistemini etkisizleştirecek kadar pozitif yükten oluştuğu varsayımına dayalı bir modeldir. Klasik DFT modelinde enerji ifadeleri elde edilirken elektron dağılımının V hacimli bir küp içinde olduğu ve elektron yoğunluğunun $\rho = \frac{n}{V}$ ile verildiği kabul edilir. Ayrıca, sistemde *n*, $V \rightarrow \infty$ olduğu varsayımı yani r elektron yoğunluğu sabit olarak kabul edilmiştir.

c) Fonksiyonel: Bağımsız X değişkenine bağımlı olan değişkene fonksiyon denir. f(X) şeklinde gösterilir. Bir "*F*" fonksiyonu f(X)'e bağımlı ise bu bağımlılığa fonksiyonel denir [40]. Fonksiyonel kavramı DFT' de sıkça kullanılmaktadır.

Yoğunluk fonksiyonel teorisi son yıllarda çok popüler hale gelmiştir. Bu hesaplama yöntemi de ab initio ve yarı deneysel yöntemler gibi Schrödinger denklemine dayanır. Bunlardan farklı olarak dalga fonksiyonunu değil, elektron yoğunluğu fonksiyonunu hesaplar. Bu teorinin bilinmeyen sistemlere uygulanmadan önce doğruluğunun test edilmesi gerekir. Kuantum mekaniğinin, moleküllerin veya katıların yapılarının atomik anlamda anlaşılmasında hızlı bir biçimde gelişimine rağmen, yığılarak süre gelen denklemlerin analitik veya sayısal çözümlerinde birçok zorlukla karşılaşılmıştır. Kuantum mekaniksel bir dalga fonksiyonu ilkesel olarak, verilen bir fiziksel sistem hakkında bilginin tümünü içermektedir. Örneğin H (Hidrojen) atomu için sistemin dalga fonksiyonunu elde etmek için, Schrödinger denklemini kesin olarak çözülebilir ve buradan, sistemin izin verilen tüm enerji halleri hesaplanabilir. Fakat Schrödinger denklemini N cisimli bir sistem için çözmemiz, genellikle mümkün olmamaktadır. Bu tür problemlerin çözümüne ulaşılmasında, bazı yaklaşımlarda bulunmak zorunluluğu vardır. 1998 yılında kimya bilim alanında Nobel ödülünü kazanmış olan Walter Kohn, 1964 yılında P. Hohenberg ile yapmış olduğu bir çalışmada çok cisimli dalga fonksiyonunun varyasyonel bir yaklaşıklık içerisinde, temel bir değişken olarak alınmasının problemi oldukça güçleştirdiğini öne sürmüştür. Onun yerine yer ve zamanın bir fonksiyonu olan elektron yoğunluğunu temel bir değişken olarak almıştır. Böylece, çok cisimli sistemin, Schrödinger denkleminin yaklaşık bir çözümünün elde edilmesinde yararlanılan bir yöntem olan Yoğunluk Fonksiyonel Teorisinin (DFT) basit bir biçimde tanımlanmıştır [66,67].

1.8.2.3.1. Yoğunluk Fonksiyonel Teorisinin Temeli

DFT teorisinin üstünlüğü molekülün enerjisinin, dalga fonksiyonunun yerine elektron yoğunluğundan hesaplanabilir olmasıdır. Başka bir deyişle sistemin enerjisinin elektron yoğunluğundan kaynaklandığını esas alan metottur. Hohenberg ve Kohn' un teoremi ile bu teorinin mümkün olduğu belirlenmiştir. DFT hesaplamalar günümüzde yaygın olarak yapıları ve izole sistemlerinin enerjilerini tahmin etmenin yanı sıra moleküler kümelerin yerini saptama için de kullanılmaktadır. Karma fonksiyonellerin tanıtılması ile DFT yöntemlerinin doğruluğunu korelasyon ve ab initio yöntemlerinin doğruluğu ile karşılaştırılabilir olma noktasına gelmiştir. DFT yöntemlerinin ab initio yöntemlerine göre artan, gelişen ve daha kesin sonuçlar sunması bu teorinin önemli bir avantajıdır [68].

Teorinin pratik bir uygulaması Hartree-Fock yöntemindekine benzer bir yöntemle Kohn ve Sham tarafından formüle edilerek geliştirilmiştir. Bu formülasyon da elektron yoğunluğu HF orbitalleri için matematiktekine benzer bir biçimde temel fonksiyonların doğrusal bir kombinasyonu olarak ifade edilir. Kohn ve Sham orbital belirleyicisi olarak bilinen fonksiyonlar oluşur. Bu enerjiyi hesaplamada kullanılan orbitallerin belirleyicisi de elektron yoğunluğudur. Bu işlem gereklidir çünkü Fermion sistemlerinde yalnızca anti-simetrik dalga fonksiyonundan elektron yoğunluğu meydana gelebilir. Yoğunluk fonksiyonu daha sonra elektron yoğunluğu için enerji elde etmede kullanılır. Fonksiyonel bu durumda, elektron yoğunluğunun işlevsel bir fonksiyonudur. Yoğunluk fonksiyonları yaklaşımlar olması sebebiyle çeşitli sınıflara ayrılmıştır. Bunlar Xa (X alfa) metotları olarak adlandırılır ve bu bir DFT metodudur. Xa yöntemleri HF doğruluğuna benzer ve bazen daha iyidir. Problemin kesin olarak çözümü için elektron yoğunluğuna dayalı basit yaklaşımlardan biri yerel yoğunluk yaklaşımıdır (LDA) [69-72].

a) Avantajı

DFT, ab initio metoduna göre doğru ve hızlıdır. Yarı deneysel metotlara göre ise daha büyük sistemler (çok atomlu moleküller) hesaplanabilir.

b) Dezavantajı

Büyük sistemler de (50'den fazla atom içeren moleküller) süper hızlı bilgisayar kullanılarak yapılan hesaplamalardır ve çok pahalı olması dezavantajdır.

1.8.2.3. Yarı Deneysel Metotlar (Semi-Empirik)

Yarı deneysel hesaplamaların ab initio hesaplamalarından çok daha hızlı olması avantajıdır. Hızlı fakat sonuçlar düzensiz ve doğruluk payı düşük olması ise dezavantajıdır. Hesaplamada merkezi çekirdekler hesaba katılmaz, deneysel verilerden elde edilen parametreler kullanılır. Dalga fonksiyonu ile düzgün açıklanamayan moleküllerin modellenmesi için iyi bir metottur. Bu metot, deneysel yöntemle elde edilen veriler kullanılarak hesaplama performansını arttırmak için HF teorisinin basitleştirilmiş biçimidir. Basitleştirme olarak şu işlemler yapılabilir;

- 1. Hamilton'un basitleştirmesi
- 2. Bazı integrallerin değerlendirilmesi
- 3. Dalga fonksiyonun basitleştirilmesi

Esasında basitleştirmeler ve varsayımlar, hesaplamaları azaltıp zamandan tasarruf etmek için yapılmaktadır, ancak bu kısıtlamalar sonuçlara negatif olarak yansıyabilmektedir.

Bazı yaklaşımlar;

Değerlik elektronları dikkate alındığında çekirdeğe yakın ve iç kısımdaki elektronların değerlik üzerindeki etkisi görmezden gelinemez.

- Örtüşmede sıfır diferansiyel olduğu varsayılırsa, elektronların sadece tek bir atom üzerinde yoğunlaştığı manası çıkmaktadır.
- Yarı-deneysel metotları eşsiz kılan; parametize edilmiş integrallerin ve varsayımların nasıl ortaya çıktığıdır.
- Teorik varsayımlar genellikle bazı kodlama ve kısıtlamalar ile ifade edilirler, bilgisayar programlarında genellikle bu kısaltmalar kullanılırken;
- ✓ MM (Moleküler mekanik)
- ✓ MNDO (Modified Neglect of Differential Overlap)
- ✓ AM1 (Austin Model 1. Derece)
- ✓ PM3 (Parametric Model 3. Derece) gibi yüzlerce kodlama bulunmaktadır.

a) Avantajları;

- Çok atomlu molekülleri hesaplamada ab initio metoduna kıyasla daha hızlı ve daha etkilidir.
- > Organik bileşiklerin teorik hesabında daha etkili bir yöntemdir.

b) Dezavantajları

Redoks kimyasını (yükseltgenme-indirgenme) anlamada geçiş metalleri kullanmak uygun olmayabilir (özellikle minimum baz seti kullanıldığı zaman) [71-73].

1.9. QSAR (Kantitatif Yapı-Aktivite İlişkileri)

Günümüzde ilaçların organizmaya yüksek fayda sağlaması ve yan etkisinin minimuma indirilmesi için çalışılmaktadır. Bu çalışmalarda QSAR (Quantitative Structure-Activity Relationship/Kantitatif Yapı-Etki Analizleri) teorik hesapsal kimya da vazgeçilmez bir tasarlama programıdır. QSAR metodunun temeli, var olan ilaçların biyolojik etkisi deneysel olarak ölçülmüş ve elde edilen verilerden istifade ederek, moleküllerin biyolojik aktivitesini arttırıcı ya da azaltıcı etkide bulunacak parametreleri istatiksel analizler kullanılarak tespit edilmesi esasına dayanır. Bir molekülün istenilen biyolojik aktiviteyi gösterebilmesi molekülün optimize edilmiş konformasyonu ile mümkün olabilmektedir. Bu optimizasyon QSAR ile mümkün mertebede bulunabilmektedir [75]. Organik kimya ve biyokimya da molekül yapıları arasındaki ilişkileri açıklamak için kullanılmaktadır. Biyolojik aktiviteyi tahmin etme yeteneği endüstri açısından çok değerlidir. Çünkü;

- İlaçların farmakolojik ya da pestisit (böcek öldürücü) özelliğinin önceden belirlenmesi
- Hassas kimyasallar, boyalar, parfümler, yüzey-aktif ajanlar gibi çok sayıda diğer ürünlerin tasarımlarının daha üst noktaya taşınması,
- Mevcut bileşiklerin stokunun taranması ya da ürünlerin geliştirilmesi, erken aşamalarında tehlikeli bileşiklerin belirlenmesi,
- Yeni bileşiklerin, toksisite ve yan etkilerinin önceden molekülün tasarlanması ve incelenmesi ile organizma da meydana getirebileceği zararları önceden tahmin edilebilmesi büyük kazanımlar sağlaması,
- Moleküllerin çeşitli fiziko-kimyasal özelliklerinin (entropi, entalpi vb.) tahmini bu metotla mümkündür

1.10. Moleküler Orbital Teorisi ve HOMO-LUMO Enerjileri

Atomik orbitallerin farklı türlerde örtüşerek önceki orbitallerden farklı, yeni tür yani moleküle has orbital oluşması moleküler orbital teorisinin temel prensibidir. Molekülün tamamına ait kabul edilen bu orbitaller doğrusal yani uç uca örtüşme sonucu oluşmuşlardır [76]. Molekül orbitalleri dalga fonksiyonu olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte daha önceki kısımlarda teorik hesapsal metotların Schrödinger (**1.6.**) denklemini çözerek denklemde yer alan dalga fonksiyonunu (Ψ) elde etmesi moleküle ait bazı fiziksel özelliklere ulaşmamızı sağladığı HF yaklaşımında belirtilmişti. Molekül orbitallerin dalga fonksiyonu ile tanımlanması hesapsal metotlar ile çalışılabilirliğini açıklar.

- LUMO (Düşük enerjili boş molekül orbital)
- HOMO (Yüksek enerjili dolu molekül orbital)

Kimyasal reaksiyonlar için HOMO ve LUMO çok önemlidir. Moleküler orbital enerji diyagramında HOMO-LUMO orbitalleri arasında ki fark molekülün reaktiflik bakımından kararlılığının göstergesidir, bu fark büyük olursa molekülün reaktiflik stabilitesi de artar [77].

Molekül orbital teorisi kullanılarak moleküllerin reaktiflikleri hakkında fikir yürütmek mümkündür. Kimyasal reaksiyonların büyük bir çoğunluğu reaktifler arasında elektron alışverişi ile gerçekleşmektedir. HOMO orbitali yüksek enerjili dolu molekül orbitali olması sebebiyle molekül elektron verecekse elektron HOMO orbitalinden verilir. LUMO orbitali de düşük enerjili boş molekül orbital olduğundan elektron alabilme özelliği olan orbitaldir. Molekül elektron alacaksa elektron bu boş orbitale yerleşir. HOMO enerjisi yüksek olan molekül elektron vermeye yatkın, LUMO enerjisi yüksek olan molekül ise elektron almaya meyillidir [78]. Bu sonuçlara bakılarak olası bir reaksiyon için yorum yapmak mümkündür.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Singh ve *ark*. (2012), 1-hidroksi-1,2,4-triazol bileşiğini Nitro türevlerini teorik hesaplamalarını çalışmışlardır. Gaussian03 yazılım paketi ve DFT(B3LYP)/6-311G(d,p) fonksiyoneli kullanarak geometrik optimizasyonu ve termodinamik hesaplamaları gerçekleştirmişlerdir. **Şekil 2.1.'** de (a) 1-hidroksi-1,2,4-triazol, (b) 1- hidroksi -3-nitro-1,2,4-triazol (A), (c) 1- hidroksi -5-nitro-1,2,4-triazol (B), ve (d) 1- hidroksi -3,5-dinitro-1,2,4-triazol bileşiklerinin geometrik optimizasyonları görülmektedir.

Şekil 2.1. 1-hidroksi-1,2,4-triazol ve nitro türevi bileşiklerin optimize edilmiş geometrileri

Bileşiklere ait termal enerjiler şu şekilde bulunmuştur; (A); 45.48 (cal.mol⁻¹K⁻¹) (B); 45.51 (cal.mol⁻¹K⁻¹), (C); 48.41 (cal.mol⁻¹K⁻¹). Hesaplama sonuçlarına göre Hariji Singh ve arkadaşları 1-hidroksi-1,2,4-triazol bileşiklerinin nitro türevleri, yüksek potansiyel enerjili maddeler olarak hesaba katılabileceklerini ileri sürmüşlerdir [79].

Zarrouk ve *ark*. (2012), *1H*-1,2,4-triazol-3-amin (Tz1), 4-amino-3-hidrazin-4H-1,2,4-triazol-3-tiyol (Tz2) ve *1H*-1,2,4-triazol-3,5-diamin (Tz3) bileşiklerinin nitrik asitte bakırın korozyonunu önleyici özelliği DFT metodu kullanılarak araştırmışlardır. Bileşiklerin oldukça etkili bir şekilde korozyonu engellediği sonucuna varmışlardır. En yüksek enerjili molekül orbitali (E_{LUMO}), en düşük enerjili molekül orbitali (E_{LUMO}), enerji farkları (ΔE), dipol moment (η) gibi parametreleri hesaplanmıştır. Çalışmalar sonucunda teorik ve deneysel sonuçlar arasında iyi bir korelasyon yakalanmıştır. En yüksek enerjili molekül orbitali (E_{LUMO}) ev değeri arttıkça triazol bileşiklerinin korozyon inhibe etme etkinliği (% olarak) sıralaması Tz2>Tz3>Tz1 şeklinde olduğunu belirlemişler [80].

Liu ve *ark*. (2013), 1,2,4-triazol türevi bileşiklerinin sentezini kristal yapılarını ve mantar önleyici aktivitelerini çalışmışlardır. **Şekil 2.3.**'de sentezlenen ara basamakta ki (8) bileşiğinde triazoldeki tiyoamit yapısının tiyon ↔ tiyol tautomer formlar arasında dengede olduğunu belirlemişlerdir [81].

Şema 2.1. 5-(4-siklopropil-5-((3-florobenzil)tiyo)-4*H*-1,2,4-triazol-3-il)-4-metil-1,2,3tiyadiazol bileşiğinin sentezi

Jian-Ying ve *ark*. (2013), siklopropan grubu içeren 1,2,4-triazol türevi maddelerin sentezi, kristal yapısı ve biyolojik aktivitelerini çalışmışlardır. Etil asetat ve hidrazin hidrat bileşiği alkol de 12 saat reflaks yapılarak (1) bileşiği sentezlenmiştir. (1) bileşiğine izotiyosiyanatsiklopropan eklenerek 3 saat reflaks ile (2) bileşiği sentezlenmiştir. NaOH kullanılarak halka kapanma reaksiyonu gerçekleştirilmiş ve (3) 1,2,4-triazol bileşiği elde edilmiştir. Biyolojik aktivite olarak (4) bileşiğinin bitki öldürücü etki özelliği çalışılmış ve *Brassica campestris*'e karşı mükemmel bir aktivite göstermiştir [82].

Şema 2.2. 1,2,4-triazol türevi (4) no'lu bileşiğinin sentezi

Wei ve *ark*. (2013), 3,5-disübstitüe-1,2,4-triazol bileşiğinin mikrodalga destekli sentezini gerçekleştirmişler (**Şekil 2.3.**). 1,2,4-triazol bileşiğini sıcaklıkları sabit tutup reaksiyon sürelerini düşürerek bekledikleri gibi yüksek ürün verimine ulaşmışlardır [83].

Şema 2.3. 3,5-disübstitüe-1,2,4-triazol bileşiğinin mikrodalga destekli sentezi

Şekil 2.2. Mikrodalga destekli reaksiyonda reaksiyon süresi-ürün (%) oluşum grafiği

Alex ve Russell Martin (2014), 1,2,4-triazol türevi bileşiklerin antimikrobiyal özellikleri ile ilgili literatürde yer alan çalışmaları değerlendirmişlerdir. N grubu içeren heterosiklik tıbbi bileşiklerin çoğunluğunda 1,2,4,-triazol gruplarının olduğunu belirlemişlerdir. 1,2,4-triazol bileşiklerinin genel olarak tautomer denge formunda olduklarını belirlemişlerdir (Şekil 2.3.) [84].

Triazol

Şekil 2.3. 1,2,4-triazol bileşiğinin genel tautomer formları

1,2,4-triazol bileşikleri genel olarak antifungal, antibakteriyal, antitüberkülöz, antikonvulstant, analjezik, anti-inflamatör ve antiviral gibi biyolojik aktiviteler sergilemektedir. Değerlendirme çalışmalarına göre;

Demirbas ve *ark*. (2008), [1, 2, 4]-triazol-[3, 4-b], [1, 3, 4]-tiyadiazol ve [1, 2, 4]triazol-[3, 4-b], [1, 3,4]-tiyadiazin] bileşiklerini sentezleyerek (Şekil 2.6.) antimikrobiyal aktivitelerini incelemişlerdir. 1,2,4-triazol gruplarının büyük çoğunluğunun biyolojik açıdan aktif olduğunu belirlemişlerdir [85].

Şekil 2.4. [1,2,4]-triazol-[3,4-b], [1,3,4]-tiyadiazol ve [1,2,4]-triazol-[3,4-b], [1,3,4]-tiyadiazin] bileşikleri

Amit Kumar Rai ve *ark*. (2006), Triaril-s-Triazol- [3, 4-b] -1, 3, 4-tiyadiazol [3, 2-b] bileşikleri sentezlenerek antifungal aktiviteleri incelenmiştir [86].

Şekil 2.5. Triaril-s-Triazol- [3,4-b] -1,3,4-tiyadiazol [3,2-b] bileşiği

Sarangapani ve *ark*. (2007), 4-sübstitüe-5-[(2-benzoxazol-il tiyo)metil]-3mercapto-4H-1,2,4-triazol bileşiğini sentezlenerek, antibakteriyel özellikleri incelenmiştir [87].

Şekil 2.6. 4-sübstitüe-5-[(2-benzoxazol-il tiyo)metil]-3-mercapto-4H-1,2,4-triazol bileşiği

Prasad ve *ark*. (2006), tiyazolidin -4-one sübstitüe 1,2,4-triazol sentezlenerek, bileşiğin antimikrobiyal aktivitesi incelenmiştir [88].

Şekil 2.7. Tiyazolidin-4-one sübstitüe 1,2,4-triazol bileşiği

Hipparagi ve arkadaşları (2007), 8-sübstitüe-7- flor-benztiyazol [2,3-c] [1,2,4] triazol bileşiğini sentezlemiştir. Oldukça iyi derecede antimikrobiyal aktivite gözlemlenmiştir [89].

Şekil 2.8. 8-sübstitüe-7-flor-benztiyazol[2,3-c] [1,2,4] triazol bileşiği

Ashok ve *ark*. (2008), (E)-1-[2',4'-dihidroksi-5'-(3"-aril-3"-(*1H*-1,2,4-triazol-1il) propan-il) fenil]-3-aril prop-2-en-1-on, antifungal aktivite sergileyen bileşiği sentezlemişlerdir [90].

Şekil 2.9. (E)-1-[2',4'-dihidroksi-5'-(3"-aril-3"-(1H-1,2,4-triazol-1-il) propan-il)fenil] -3-aril prop-2-en-1-on bileşiği

Mogilaiah ve *ark.* (2009), 6-aril-9-(p-florfenill)-1,2,4-Triazol[4,3-a][1,8] naftiridin bileşiğini sentezleyerek antibakteriyel özelliklerini incelemişlerdir [91].

Şekil 2.10. 6-aril-9-(p-florfenill)-1,2,4-Triazol[4,3-a][1,8] naftiridin bileşiği

Mogilaiah ve *ark*. (2007), 4-aril-1-(2-furil/2-thienil)-1,2,4-triazol[4,3-a][1,8] nafthiridini sentezleyerek, iyi derecede antibakteriyel özellik gösterdiğini tespit etmişlerdir [93].

Şekil 2.12. 4-aril-1-(2-furil/2-thienil)-1,2,4-triazol[4,3-a][1,8] nafthiridini bileşiği

Sun ve *ark.* (2014), piridin türevleri içeren 1,2,4-triazol bileşikleri mikrodalga destekli sentezini, antifungal aktivitesi ve teorik çalışmaları gerçekleştirmişlerdir. Elde edilen bileşiklerin yapıları ¹H-NMR, MS ve elementel analiz ile aydınlatılmıştır. Teorik hesaplamalar için B3LYP/6-31G (d,p) baz seti kullanılmıştır. Çalışmada molekül orbital enerji düzeyleri, atomik yükler elde edilmiştir. HOMO ve LUMO orbitallerinin biyoaktivite üzerindeki etkisinin oldukça önemli bir faktör olduğunu belirleyerek, *in vivo* ortamda biyoaktivite çalışmaları yürütülmüş ve elde edilen bileşiklerin yapı-aktivite çalışmaları yapılmıştır [94].

Sert ve *ark*. (2014), 4-benzil-3-(tiyofen-2-il)-4,5-dihidro-*1H*-1,2,4-triazol-5-tiyon bileşiğinin deneysel ve teorik titreşim frekanslarının uyumluluğunu çalışarak, bileşiğin antiinflamatör aktivitesini ölçmüşlerdir. Deneysel frekanslar FT-IR (4000-400 cm⁻¹) ve

lazer-raman spektrada (4000-100 cm⁻¹) katı olarak alınmıştır. Teorik hesaplamalarda DFT/B3LYP: Becke, Lee-Yang-Parr ve Gaussian 09 ilk kez bu çalışmada bir arada kullanılmıştır. Titreşim frekans değerleri potansiyel enerji dağılımı VEDA 4 programı kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen sonuçlarada deneysel ve teorik frekanslarda oldukça iyi bir korelasyon yakalanmıştır. En yüksek enerjili orbital (HOMO) ve en düşük enerjili molekül orbitali (LUMO) enerjileri aynı teorik yöntemler kullanılarak tespit edilmiştir [95].

3. MATERYAL ve METOD

3.1 Kullanılan Araç ve Gereçler

- Deney düzeneği için; üçayak ve kıskaçlar, geri soğutucu, beherler, deney balonları, mezür, huniler, bagetler, pipetler, pisetler, damlalıklar, petri kapları, saat camı, süzgeç kâğıtları, küçük numune şişeleri,
- Soğutma işlemleri için; buz banyosu, ısıtma ve karıştırma işlemleri için termostatlı ve düz tablalı magnetik ısıtıcı,
- Tartımlar için; Adventurer Pro AV264C (max. 260gr) model terazi,
- Çözücü ayırma işlemi için; Heidolph Heizbad Hei-VAP model döner buharlaştırıcı,
- GAUSSIAN09 ve GAUSS WIEV05 paket programları,
- Erime noktası tayini için; STUART SMP30 model erime noktası tayini cihazı,
- ¹H ve ¹³C-NMR spektrumları için BRUKER 400 MHz (Fırat Üniversitesi, Elazığ) ve BURUKER 300 MHz, (İnönü Üniversitesi, Malatya) Spektrum cihazları,
- IR spektrumları için PERKIN ELMER FT-IR (ATR) spektroskopi cihazı,
- Sentezler için CEM DISCOVER LABMATE tekli mod mikrodalga cihazı (2450 MHz),
- Asitlik-bazlık kontrolü için; pH/mV/Temp. Model:7011 pH metre ölçüm cihazı kullanıldı.

3.2. Kullanılan Kimyasal Maddeler

Kimyasal	Ticari Marka Adı	Saflık derecesi
NaOH	Carla Erba	>%77
1H-Benzotriazol	Merck	≥%99
Trietilamin	Merck	≥%98
Etilbromasetat	Alfa Aesar	%98
THF	Sigma Aldrich	%99.5
Bütanol	Merck	≥%99
Hidrazin hidrat	Merck	>%99
Metallil izotiyosiyanat	Aldrich	teknik
2-Feniletil izotiyosiyanat	Sigma Aldrich	≥%99
Siklohekzil izotiyosiyanat	Alfa Aesar	%98
Etil izotiyosiyanat	Alfa Aesar	%98
Hekzil izotiyosiyanat	Alfa Aesar	%97
1-oktil izotiyosiyanat	Alfa Aesar	%97

Tablo 3.1. Kullanılan kimyasal ve reaktifler

3.3. Deneysel Çalışma

3.3.1. Etil 2-(1H-benzotriazol-1-il)asetat (1) Bileşiğinin sentezi

250 mL'lik tek ağızlı deney balonuna 1 mmol *1H*-benzotriazol bileşiği (2g) konuldu. 150 mL THF eklenerek çözüldü, üzerine; 2.5 mmol etilbromasetat (4.6 mL) ve 1.1 mmol trietilamin (2.5mL) eklendi. Reaksiyona çözücünün kaynama noktası sıcaklığında 12 saat devam edildi. Reaksiyon sonunda trietilamin tuzu süzülerek ayrıldı. Süzüntü viskoz sıvıya dönüşünceye kadar çözücü (THF) döner buharlaştırıcı ile ayrıldı. Viskoz sıvı buzlu su karışımına eklenerek çöktürme uygulandı. Çökelek süzülerek ayrıldı. Oda sıcaklığında kurutuldu. Verim: %80.

Şema 3.1. Etil 2-(1H-benzotriazol-1-il)asetat (1) Bileşiğinin sentezi

3.3.2. 2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil) hidrazit (2) Bileşiğinin Sentezi

1 mmol etil 2-(*1H*-benzotriazol-1-il)asetat (1) bileşiği (2g) tek ağızlı deney balonuna bütanol de çözülerek konuldu. Üzerine 4 mmol hidrazinhidrat (1.9mL) eklendi. Reaksiyon, 4 saat boyunca çözücünün kaynama noktası sıcaklığında sürdürüldü. Reaksiyon süresi sonunda çözelti viskoz oluncaya kadar bütanol döner buharlaştırıcı ile uzaklaştırıldı. Ürün sıcak suda kristallendirildi. Erime noktası; 176-180°C, verim; %72.

Şema 3.2. 2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil)hidrazit (2) Bileşiğinin sentezi

3.3.3. Geleneksel sentez metodu ile (3-8) bileşiklerinin genel sentezi (Metot A)

1 mmol 2-(*1H*-benzotriazol-1-il-asetil)hidrazit (2) bileşiği (1g) 20mL THF' çözülerek reaksiyon balonuna ilave edildi. Çözeltiye; 1 mmol izotiyosiyanat (0.8mL) bileşiğinden (R-NCS) damla damla eklendi. Çözücünün kaynama noktası sıcaklığında yaklaşık 3.5 saat reaksiyon sürdürüldü. Reaksiyon sonunda çözelti viskoz hale gelinceye kadar çözücü döner buharlaştırıcı ile uzaklaştırıldı. Buzlu suda çöktürme uygulandı. Ürün süzülüp oda sıcaklığında kurutuldu.

Şema 3.3. Karbotiyoamit bileşiklerinin geleneksel sentez metodu ile genel sentezi

3.3.4. Atmosfer basıncı altında mikrodalga sentez metodu ile (3-8) bileşiklerinin genel sentezi (Metot B)

1 mmol 2-(*1H*-benzotriazol-1-il-asetil)hidrazit (2) bileşiği (1g) 50 mL tek ağızlı deney balonuna konuldu. 10 mL THF eklenerek çözüldü. Çözeltiye; 1 mmol izotiyosiyanat (0.8mL) bileşiği (R-NCS) eklendi. Mikrodalganın reaksiyon haznesine yerleştirildi. Reflaks düzeneği takıldı. Sıcaklık çözücünün kaynama sıcaklığına ayarlandı. 10 dk ve 100 W güçte reaksiyon gerçekleştirildi **(Şekil 3.1.)**. Evapratör ile THF çözelti ortamı viskoz sıvı oluncaya kadar uzaklaştırıldı. Viskoz çözelti buzlu suya yavaş yavaş eklenerek çöktürme uygulandı.

Zaman (dk:sn)

Şekil 3.1. Metot B'ye göre 3 No'lu bileşiğin MW ile sentezinde; sıcaklık, basınç ve gücün zamanla değişim grafiği

3.3.5. Geleneksel sentez metodu ile (9-14) bileşiklerinin genel sentezi (Metot A)

Karbotiyoamit bileşiğinden 1gr tartıldı, reaksiyon balonuna konuldu. 10 mL 2N NaOH çözeltisi eklendi. Çözücünün kaynama sıcaklığında 3,5 saat reaksiyon sürdürüldü. Reaksiyon sonunda bazik çözelti ortamının pH değerini 3-4 aralığına getirmek için der. HCI eklendi. Çöken madde süzüldü. Ürün oda sıcaklığında kurutuldu **(Şema 3.4.)**.

- Metot A, a; 2N NaOH, 4 saat reflaks, 100 °C
- Metot B, b; 2N NaOH, 10 dk., MW, reflaks, 100W, 130 °C
  - d; THF, 3.5 saat, 66 °C
- Metot C, c; 2N NaOH, 10 dk., MW, basinç 50W , 140 °C
- Şema 3.4. Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol bileşiklerinin farklı metotlarla sentez şeması

3.3.6. Atmosfer basıncı altında mikrodalga sentez metodu ile (9-14) Bileşiklerinin Sentezi (Metot B)

Karbotiyoamit bileşiğinden 1g alındı, 10 mL 2N NaOH çözeltisi ile çözülerek 50 mL tek ağızlı deney balonuna alındı.. Deney balonu, mikrodalga cihazının sentez haznesine yerleştirildi. 100W'ta, 10dk ve 130°C'de parametreleri ile reaksiyon gerçekleştirildi. güç, sıcaklık ve basınç prametre grafiği mikrodalga cihazına entegre bilgisayar monitörümden takip edildi (**Şekil 3.2.**). Reaksiyon sonunda çözelti ortamı pH= 3-4 aralığında olacak şekilde der. HCI eklenerek çöktürme uygulandı. Madde süzülerek ayrıldı. Oda sıcaklığında kurutuldu.

Şekil 3.2. Metot B'ye göre 9 No'lu bileşiğin MW ile sentezine ait güç, sıcaklık ve basınç parametrelerinin zamana bağlı değişim grafiği

3.3.7. Basınç altında mikrodalga sentez metodu ile (9-14) Bileşiklerinin Genel Sentezi (Metot C)

1 mmol karbotiyoamit bileşiği, 5 mL 2N NaOH ile çözülerek 10 mL'lik vial içerisine konuldu; mikrodalga cihazının sentez alanına yerleştirildi. 50W güçte, 140 °C sıcaklıkta ve 5 dk' lık sürede ve 1bar basınç altında reaksiyon gerçekleştirildi (**Şekil 3.3.**). Çöktürme işlemi için der. HCI asit kullanıldı pH 3-4 aralığana getirilerek çöktürme uygulandı. Madde süzülerek oda sıcaklığında kurutuldu.

Şekil 3.3. Basınç altında 8 No'lu bileşiğin MW ile sentezinde; sıcaklık, basınç ve gücün zamanla değişim grafiği

	9			
Benzotriazol karbazit ve	Geleneksel Vöntem	Mikro Yön	odalga temi	Erime
Benzotriazol sübstitüe 1,2,4- triazol bileşikleri	Metot A	METOT B	METOT C	Noktası °C
	70	85		208-210
	52	88		178-180
	74	94		174-175
	66	90		192-193
	86	95		215-218
$H_{3C} \xrightarrow{(CH_{2})_{7}} H \xrightarrow{C} \overset{N}{\underset{S}{\overset{H}{\underset{N}{\overset{C}{\underset{N}{\underset{N}{\underset{N}{\underset{N}{\underset{N}{\underset{N}{\underset{N}{\underset$	80	89		168-172
HS N N N 9	88	93	98	188-190
	70	85	90	195-205
	85	94	96	155-157
	72	88	96	195-200
$ \underset{N}{\overset{N \sim N}{\longrightarrow}} \underset{N}{\overset{N \sim N}{\longrightarrow}} 13 $	85	89	93	200-205
$s = \underbrace{\bigvee_{N=1}^{H} \bigvee_{N=1}^{N} \bigvee_{N=1}^{N} 14}_{N}$	75	90	96	153-155
 (СН ₂₎₇ Н ₃ С				

 Tablo 3.2. (3-14) Maddelerinin farklı metotlarda ki % verimleri ve erime noktaları

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Deneysel bulgular

4.1.1. Etil (1*H*-benzotriazol-1-il)asetat (1) Karakterizasyonu

Tablo 4.1. (1) No'lu bileşiğin IR yapı analizi

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-C-H)	3059-3088 Aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2907-2985 Alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1739 C=O gerilme titreşimi
v (-C-N)	1375 aromatik C-N eğilme titreşimi
v (-C-O-C)	1200 C-O-C eğilme titreşimi
v (-C=C)	1625 aromatik C=C gerilme titreşimi

Tablo 4.2. (1) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)							
H ₂	$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$						5.8 (s, 1H)	
H9	$H_9 \begin{array}{c c} 4.18 (k, 2H) \\ J=6 \end{array} H_{10} \begin{array}{c c} 1.19 (t, 3H) \\ J=6 \end{array}$							

	¹³ C-NMR (ppm)								
C ₈	167	C ₁	145	C ₆	133	C ₃	123	C4	127
C ₂	119	C ₅	110	C9	61	C ₇	48	C ₁₀	13

Şekil 4.1. (1) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.2. (1) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 300 MHz)

Şekil 4.3. (1) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 300 MHz)

4.1.2. 2-{2-(1H-benzotriazol-1-il-asetil)}hidrazit (2) Karakterizasyonu

Tablo 4.3. (2) No'lu bileşiğin IR yapı analizi

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-N-H)	3307 N-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	3059-3088 Aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2907-2955 Alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1645 C=O eğilme titreşimi
v (-C=C)	1602 C=C eğilme titreşimi
v (-N-H)	1540 N-H eğilme titreşimi

Tablo 4.4. (2) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

				¹ H-NI	MR (ppm)				
H9	9.64 (s, 1H)	H_{10}	8.05 (d, 2H) J=8 Hz	H _{3,4}	7.41 (t, 2H) J=4 Hz	H ₂	7.8 (d, 1H) J= 8 Hz	H ₅	7.56 (t, 1H) J=8 Hz
H ₇	5.38 (s, 1H)	**	3.38	*	2.50				

**DMSO su kalintisi, * DMSO proton kalintisi

	¹³ C-NMR (ppm)								
C ₈	165	C ₁	145	C ₆	134	C ₃	124	C4	124
C ₅	111	C ₇	49						

Şekil 4.3. (2) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.4. (2) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu

Şekil 4.5. (2) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu

4.1.3. 2-{2-(1*H*-benzotriazol-1-il-asetil)}-N-(3-feniletil) hidrazinkarbotiyoamit (3) Karakterizasyonu

Tablo 4.5. (3) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-N-H)	3251-3333 N-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	3007-3062 Aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2881-2925 C-H gerilme titreşimi
v (C=O)	1682 C=O eğilme titreşimi
v (C=C)	1614 Aromatik C=C gerilme titreşimi
v (C=S)	766 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.6. (3) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)								
H9	10.44 (s, 1H)	H10	9.81(s, 1H)	H ₁₂	9.46 (s, 1H)	H18	8.08 (d, 1H)	H ₂	7.77 (d, 1H)
H5	7.33(d, 1H)	H3,4	7.44 (t, 2H)	H16,20	7.30 (d, 2H)	H _{17,1} 9	7.25 (t, 2H)	H13	3.67 (s, 1H)
H_{14}	2.84(s, 1H)	**	3.39	*	2.51				

**DMSO su kalıntısı, * DMSO proton kalıntısı

¹³ C-NMR (ppm)									
C ₁₁	166	C ₈	145	C ₁	139	C ₁₅	134	C ₆	129
C ₁₆	128	C ₂₀	128	C ₁₇	127	C ₁₉	127	C ₃	126
C4	126	C ₁₈	124	C ₂	119	C5	111	C ₇	49
C ₁₃	45	C ₁₄	35						

Şekil 4.7. (3) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.8. (3) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.9. (3) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.4. 2-{2-(1*H*-benzotriazol-1-il)asetil)}-N-etilhidrazinkarbotiyoamit (4) Karakterizasyonu

Tablo 4.7. (4) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-N-H)	3226 N-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	3033-3066 Aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2870-2974 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1698 C=O gerilme titreșimi
v (-C=C)	1617 C=C eğilme titreşimi
v (-N-N)	1135 N-N eğilme titreşimi
v (-C=S)	768 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.8. (4) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

'H-NMR (ppm)												
H9	10.39 (s, 1H)	H _{10,} 12	8.20 (s, 2H)	H ₂	8.08 (d, 1H)	H_5	7.94 (s, 2H)	H _{3,4}	7.43-7.58 (m, 2H)			
H ₇	5.55 (s, 2H)	H ₁₃	3.51 (s, 2H)	H ₁₄	1.12 (t, 3H) J=8.0 Hz	*	3,38	*	2.51			

**DMSO su kalıntısı, * DMSO proton kalıntısı

¹³ C-NMR (ppm)												
C11	165	C_8	145	C1	133	C ₆	127	C ₃	119			
C4	119	C_2	118	C5	111	C ₇	49	C ₁₃	38			
C14	14											

Şekil 4.10. (4) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.11. (4) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.5. 2-{2-(1*H*-benzotriazol-1-il-asetil)}-N-hekzilhidrazinkarbotiyoamit (5) Karakterizasyonu

Tablo 4.9. (5) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-N-H)	3218 N-H gerilme titreșimi
v (-C-H)	3018-3062 aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2855-2951 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1698 C=O gerilme titreşimi
v (-C=C)	1621 C=C eğilme titreşimi
v (-N-N)	1133 N-N eğilme titreşimi
v (-C=S)	751 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.10. (5) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)											
H9	10.3 (s, 1H)	H ₁₀	9.35 (s, 1H)	H ₁₂	8,19 (s, 1H)	H _{3,4}	7.44 (s, 2H)	H_7	5.55 (s, 2H)			
H ₂	8.08 (s, 1H)	H ₅	7.57 (s, 1H)	H ₁₃	3.45 (s, 2H)	H ₁₄	1.51 (s, 2H)	H _{15,16}	1.52 (s, 4H)			
H ₁₇	1.25 (s, 1H)	H ₁₈	0.87 (s, 3H)	**	3,37	*	2.51					

**DMSO su kalintisi, * DMSO proton kalintisi

	¹³ C-NMR (ppm)										
C ₁₁	166	C ₈	145	C1	134	C ₆	127	C _{3,4}	124		
C_2	119	C ₅	111	C ₇	50	C ₁₃	44	C ₁₄	31		
C ₁₅	29	C ₁₆	26	C ₁₇	22	C ₁₈	14				

Şekil 4.13. (5) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.14. (5) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.15. (5) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.6. 2-{2-(1*H*-benzotriazol-1-il-asetil)}-N-(2-metallil)hidrazinkarbotiyoamit (6) Karakterizasyonu

Tablo 4.11. (6) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-N-H)	3222 N-H gerilme titreșimi
v (-C-H)	3029-3074 aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2925-2981 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1697 C=O gerilme titreşimi
v (-C=C)	1621 C=C eğilme titreşimi
v (-C=C)	1132 N=N eğilme titreşimi
v (-C=S)	770 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.12. (6) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)											
H9	10.43 (s, 1H)	H ₁₀	9.45 (s, 1H)	H ₁₂	8,41 (s, 1H)	H_2	8.08 (s, 1H)	H_7	5.56 (s, 2H)			
H _{3,4}	7.4 (s, 2H)	H _{15a}	3.11 (s, 1H)	H _{15b}	3.76 (s, 1H)	H ₁₃	3.4 (s, 2H)	H_{16}	1.68 (s, 3H)			
**	3,38	*	2.51									

**DMSO su kalintisi, * DMSO proton kalintisi

	¹³ C-NMR (ppm)											
C ₁₁	165	C ₈	145	C_1	142	C ₁₄	133	C ₆	127			
C_4	124	C ₃	119	C_2	118	C ₁₅	111	C ₅	110			
C ₇	C ₇ 57 C ₁₃ 49 C ₁₆ 20											

Şekil 4.16. (6) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.17. (6)No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.18. (6) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.7. 2-{2-(1*H*-benzotriazol-1-il)asetil)}-N-siklohekzilhidrazinkarbotiyoamit (7) Karakterizasyonu

Tablo 4.13. (7) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel	IR verileri (cm⁻¹)
Grup	
v (-N-H)	3232-3333 N-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	3064-3025 aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2927-2881 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1682 C=O gerilme titreșimi
v (-C=C)	1614 C=C gerilme titreşimi
v (-C=S)	775 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.14. (7) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	'H-NMK (ppm)											
H9	10.3 (s, 1H)	H_{10}	9.3 (s, 1H)	H ₁₂	8.08 (s, 1H)	H_2	7.78 (s, 1H)	H ₅	7.58 (s, 1H)			
H3,4	7.44 (s, 2H)	H7	5.55 (s, 2H)	H13	3.10 (s, 1H)	H14,1 8	1.78 (d, 4H)	H16	1.62 (s, 2H)			
H15,17	1.27 (s, 4H)	**	3.37	*	2.51							

**DMSO su kalıntısı, *DMSO proton kalıntısı

	¹³ C-NMR (ppm)										
C11	165.8	C_8	145.5	C1	133.9	C ₆	127.7	C ₃	123.4		
C4	123.4	C_2	119.4	C5	111.4	C ₁₃	49.2	C ₁₄	32.4		
C ₁₈	32.4	C ₁₅	25.3	C ₁₇	25.3	C ₁₆	25.6				

Şekil 4.19. (7) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.20. (7) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.21. (7) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.8. 2-{2-(1*H*-benzotriazol-1-il)asetil)}-N-oktilhidrazinkarbotiyoamit (8) Karakterizasyonu

Tablo 4.15. (8) No'lu bileşiğin IR spektrum analizi

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (-N-H)	3262 N-H gerilme titreșimi
v (-C-H)	3003-3062 aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2851-2955 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=O)	1710 C=O gerilme titreşimi
v (-C=C)	1615 C=C eğilme titreşimi
v (-N-N)	1132 N-N eğilme titreşimi
v (-C=S)	765 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.16. (8) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)											
H9	10.38 (s, 1H)	H_{10}	9.33 (s, 1H)	H ₁₂	8,16 (s, 1H)	H_2	8.07 (s, 1H)	H5	7.77 (s, 1H)			
H _{3,4}	7.44 (s, 2H)	H_7	5.55 (s, 2H)	H ₁₃	3.44 (s, 2H)	H_{14}	1.50 (s, 2H)	H ₁₉	1.30 (s, 2H)			
H _{15, 16,} 17, 18	1.26 (s, 8H)	H ₂₀	0.85 (s, 3H)	**	3.36	*	2.51					

**DMSO su kalıntısı, * DMSO proton kalıntısı

	¹³ C-NMR (ppm)											
C ₁₁	166	C ₈	145	C1	144	C ₆	134	C_4	127			
C ₃	127	C ₂	119	C ₅	111	C ₇	49	C ₁₃	43			
C ₁₈	31	C ₁₆	29	C ₁₇	29	C ₁₅	26	C ₁₉	22			

Şekil 4.22. (8) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.23. (8) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.24. (8) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.9. 3-((1*H*-benzotriazol-1-il)metil-4-feniletil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (9) Karakterizasyonu

Tablo 4.17. (9) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
Grup	
v (-N-H)	3148 N-H gerilme titreșimi
v (-C-H)	3096-3037 Aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2851-2981 Alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=C)	1604 C=C gerilme titreşimi
v (-N-N)	1117 N-N gerilme titreşimi
v (-C=S)	758 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.18. (9) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

			¹ H-NMR (ppm)		
H ₁₀	12.5 (s, 1H)	H ₂	8.1 (s, 1H)	H ₅	7.52 (s, 1H)
H _{3,4,15,17}	7.4 (m, 4H)	H _{14,18}	7.24 (m, 2H)	H_{11}	3.32 (t, 2H) J=8
H ₁₂	3.0 (t, 2H) J=8	H_7	5.12 (s, 2H)		

				¹³ C-NMI	R (ppm)				
C9	168	C ₈	146	C1	146	C ₁₃	137	C ₆	132
C ₁₇	129	C ₁₅	129	C ₁₈	128	C ₁₄	128	C4	127
C ₃	127	C ₁₆	124	C ₂	120	C5	109	C ₇	46
C ₁₁	41	C12	33						

Şekil 4.25. (9) No'lu bileşiğin deneysel IR Spektrum

Şekil 4.26. (9) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (CHCI₃-d, 400MHz)

Şekil 4.27. (9) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (CHCI₃-d, 400MHz)

4.1.10. 3-((1*H*-benzotriazol-1-il)metil-4-etil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (10) Karakterizasyonu

Tablo 4.19. (10) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel	
Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (N-H)	3148 N-H gerilme titreşimi
v (C-H)	3040-3007 C-H aromatik gerilme titreşimi
v (C-H)	2966-2926 Alifatik C-H gerilme titreşimi
v (C=C)	1614 aromatik C=C eğilme titreşimi
v (-N-N)	1117 N-N eğilme titreşimi
$\boldsymbol{v}$ (C= $\overline{S}$)	765 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.20. (10) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

			1	H-NM	R (ppm)				
H ₁₀	13.89 (s, 1H)	H_2	8.08 (s, 1H)	H_5	7.88 (s, 2H)	H_3	7.63 (s, 1H)	H_4	7.47 (s, 1H)
H ₇	6.28 (s, 2H)	H ₁₁	3.04 (s, 2H)	H ₁₂	0.93 (s, 2H)	**	3.37	*	2.52

**DMSO su kalintisi, * DMSO proton kalintisi

			13	³ C-NMR	(ppm)				
C9	167	C ₈	146	C_1	145	C ₆	133	C_4	128
C ₃	127	C ₂	119	C5	111	C ₁₁	42	C ₇	50
C ₁₂	13								

Şekil 4.28. (10) No'lu bileşiğin deneysel IR Spektrumu

Şekil 4.29. (10) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.30. (10) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.11. 3-((1*H*-benzotriazol-1-il)metil-4-hekzil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (11) Karakterizasyonu

11

Tablo 4.21. (11) No'lu bileşiğin IR Spektrum Sonuçları

Fonksiyonel	IR verileri (cm⁻¹)
Grun	

Orup	
v (-N-H)	3148 N-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	3096-3044 Aromatik C-H gerilme titreşimi
v (-C-H)	2855-2755 Alifatik C-H gerilme titreşimi
v (-C=C)	1614 Aromatik C=C gerilme
v (-N-N)	1135 N-N eğilme titreşimi
v (-C=S)	764 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.22. (	(11) No'lu	bileşiğin	¹ H-NMR	ve ¹³ C-NMR	Spektrum	Sonuçları
---------------	------------	-----------	--------------------	------------------------	----------	-----------

			$^{1}\mathrm{H}$ -	NMR	(ppm)				
H ₁₀	12.6 (s, 1H)	H ₅	7.63 (d, 1H) J=1.2 Hz	H ₂	7.53 (t, 1H) J=1.2 Hz	H _{3,4}	7.42-7.47 (m, 2H)	H ₇	5.97 (s, 2H)
H ₁₁	3.02 (t, 2H)	H _{12,13,} 14	1.09-1.4 (m, 6H)	H15	0.88 (t, 2H)	H16	0.83 (t, 3H)		

			13	C-NMR	(ppm)				
C9	168	C ₈	146	C1	145	C ₆	132	C4	124
C ₃	124	C ₂	118	C ₅	109	C ₁₁	43	C ₇	44
C ₁₂	28	C ₁₄	31	C ₁₃	26	C ₁₅	22	C ₁₆	13

Şekil 4.31. (11) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.32. (11) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (CHCI₃-d, 400MHz)

Şekil 4.33. (11) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (CHCI₃-d, 400MHz)

4.1.12. 3-((1*H*-benzotriazol-1-il)metil-4-(3-metallil)-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (12) Karakterizasyonu

Tablo 4.23. (12) No'lu bileşiğin IR spektrumu analizi

Fonksiyonel	IR verileri (cm⁻¹)
Grup	ik venien (em)
∂ (N-H)	3144 aromatik C-H gerilme titreşimi
∂ (C-H)	3081-3037 aromatik C-H gerilme titreşimi
₽ (C-H)	2981-2848 alifatik C-H gerilme titreşimi
₽ (C=C)	1612 C=C eğilme titreşimi
₽ (C=C)	1133 C=C eğilme titreşimi
∂ (C=S)	768 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.24. (12) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)								
H ₁₀	H_{10} 13.9 (s, 1H) H_2 8.09 (s, 1H) H_5 7.79 (s, 1H) H_4 7.61 (s, 1H) H_3 7.59 (s, 1H) (s, 1H)								
H_7	H ₇ 6.12 (s, 2H) H _{14b} 7.43 (s, 1H) H _{14a} 3.47 (s, 1H) H ₁₁ 3.98 (s, 2H) H ₁₃ 1.54								
**	3.37	*	2.51						

**DMSO su kalıntısı, * DMSO proton kalıntısı

	¹³ C-NMR (ppm)								
C ₉	C ₉ 168 C ₈ 147 C ₁ 145 C ₁₂ 138 C ₆ 133								
C ₃	C ₃ 127 C ₂ 119 C ₁₄ 110 C ₅ 110 C ₇ 48								
C4	C ₄ 128 C ₁₁ 42.5 C ₁₃ 20.1								

Şekil 4.34. (12) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.35. (12) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.36. (12) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.13. 5-((1*H*-benzotriazol-1-il)metil)-4-siklohekzil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (13) Karakterizasyonu

Tablo 4.25. (13) No'lu bileşiğin IR spektrumu analizi

Fonksiyonel	IR verileri (cm^{-1})
Grup	
v (N-H)	3140 N-H gerilme titreşimi
v (C-H)	3037-3088 aromatik C-H gerilme titreşimi
v (C-H)	2929-2855 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (C=C)	1615 C=C eğilme titreşimi
v (N-N)	1118 N-N eğilme titreşimi
v (C=S)	783 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.26. (13) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)								
H ₁₀	$ \begin{array}{c c c c c c c c c c c c c c c c c c c $								
H ₁₁	$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$								1.48 (s, 4H)
**	3.37								

**DMSO su kalintisi

¹³ C-NMR (ppm)									
C9	167	C ₈	147	C1	145	C_6	144	C4	128
C ₃	C ₃ 124 C ₂ 119 C ₅ 111 C ₇ 43 C ₁₁ 56								
C ₁₆	C_{16} 28.5 C_{12} 28 C_{15} 25 C_{13} 25 C_{14} 24								

Şekil 4.37. (13) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.38. (13) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.39. (13) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.1.14. 3-((1*H*-benzotriazol-1-il)metil)-4-oktil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (14) Karakterizasyonu

Tablo 4.27. (14) No'lu bileşiğin IR spektrumu analizi

Fonksiyonel Grup	IR verileri (<i>cm</i> ⁻¹)
v (N-H)	3146 N-H gerilme titreşimi
v (C-H)	3099-3045 aromatik C-H gerilme titreşimi
v (C-H)	2951-2849 alifatik C-H gerilme titreşimi
v (C=C)	1611 C=C eğilme titreşimi
v (N-N)	1134 N-N eğilme titreşimi
v (C=S)	765 C=S eğilme titreşimi

Tablo 4.28. (14) No'lu bileşiğin ¹H-NMR ve ¹³C-NMR Spektrum Sonuçları

	¹ H-NMR (ppm)								
H ₁₀	13.9 (s, 1H)	H_2	8.12 (s, 1H)	H ₅	7.87 (s, 1H)	H ₄	7.61 (s,1H)	H_3	7.45 (s,1H)
H_7	6.26 (s,2H)	H_{11}	3.88 (s, 2H)	H ₁₂	1.22 (s, 2H)	H17	1.13 (s, 2H)	H _{13,14,} 15,16	1.04 (s, 8H)
H ₁₈	H ₁₈ 0.84 (s, 3H) ** 3.36 * 2.50								

**DMSO su kalıntısı, * DMSO proton kalıntısı

¹³ C-NMR (ppm)									
C ₉	C ₉ 167 C ₈ 147 C ₁ 145 C ₆ 133 C ₄ 128								
C ₃	124	C ₂	119	C5	110	C ₇	43	C ₁₁	42
C ₁₆ 31 C ₁₄ 28 C ₁₅ 28 C ₁₂ 27 C ₁₃ 26									
C ₁₇	22	C ₁₈	14						

Şekil 4.40. (14) No'lu bileşiğin deneysel IR spektrumu

Şekil 4.41. (14) No'lu bileşiğin ¹H-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

Şekil 4.42. (14) No'lu bileşiğin ¹³C-NMR spektrumu (DMSO-d₆, 400 MHz)

4.2. Teorik çalışma

Çalışmanın bu kısmında GAUSSİAN 09 paket programı kullanılarak sentezlenen maddelerin her bir tekli bağı (sigma bağları) semi empirik yöntem ile 30°C'lik açılarla 11 adımda en düşük enerjili konformerleri belirlendi. B3LYP/6-311+G(d,p) yöntemi ile optimize edildi. DFT metodu ile aynı temel set kullanılarak teorik hesaplamalar yapıldı. Gauss View 5.0 kullanılarak; maddelerin üç boyutlu görünümleri ve optimize edilmiş geometrileri, NBO analizi sonuçları, teorik IR, teorik NMR spektrumları, molekül orbital gösterimi ve HOMO-LUMO enerji yüzeyleri ve enerji değişimleri hesaplandı. Teorik hesaplaması yapılan moleküller **Şekil 4.43.'** de verilmiştir.

Şekil 4.43. Teorik hesaplamaları yapılan benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol bileşikleri

4.3. 3-((*1H*-benzotriazol-1-il)metil-4-feniletil-*1H*-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (9) Analizi

Şekil 4.44. (9) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü

Şekil 4.45. (9) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu

Tablo 4.29. (9) No	o'lu bileşiğin hesapsa	l ve deneysel titreşim	frekansları (cm ⁻¹)
---------------------------	------------------------	------------------------	---------------------------------

	<u>B3LYP/6-311+G(d,p)</u>	
Bağ ve titreşim türü	(cm^{-1})	Demonrael
(cm ⁻¹)	I eorik	Deneysei
vsim (N-H)(triazol)	3668	3148
v _{sim} (C-H) (Ar)	3190	3096
υ_{sim} (C-H) (Ar)	3178	3037
vasim (C-H) (Ar)	3151	-
vasim (C-H) (alifatik)	3116	2944
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3083	2907
vsim (C-H) (alifatik)	3064	2851
vsim (C-H) (alifatik)	3031	2748
υ (C=C) _(halka)	1654	1615
υ (C=C) _(fenil)	1643	1604
υ (C=N) _(triazol)	1624	1591
υ (C=C) _(halka)	-	1575
υ (N-H) (triazol)	1496	1505
$\alpha \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)+} \upsilon (C=C)_{(halka)}$	1481	1497
ωυ (C-H ₂) (alifatik)	1455	1453
γυ(C-H) _(Ar)	1430	1388
$\upsilon (C=N)_{(triazol) + \delta} \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)}$	1377	1364
p υ(N-H) + pυ (C-H)	1358	1348
p υ(N-H) +tυ (C-H ₂)+ pυ(C-H)	1348	1279
v(N-N) (triazol)	1123	1117
υ(C=S)	764	758

Şekil 4.46. (9) No'lu bileşiğin teorik ¹H-NMR spektrumu

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri
7	8.1	8.3	
8	7.4	7.61	$y = 0.7387y \pm 1.6912$
9	7.4	7.75	$R^2 = 0.8044$
10	7.52	7.63	12
15	5.12	6.26	10
16	5.19	5.67	
21	12.5	8.87	
25	3.32	3.39	
26	3.32	3.62	
28	3	3.49	
29	3	2.75	
34	7.24	7.60	0 5 10 15
36	7.24	7.87	Teorik değerler
38	7.4	7.61	
39	7.4	7.71	

Tablo 4.30. (9) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹H-NMR verileri ve regresyon analizi

Şekil 4.47. (9) No'lu bileşiğin teorik ¹³C-NMR spektrumu

Tablo 4.31. (9) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³C-NMR verileri ve regresyon analizi

Tablo 4.32. (9) No'lu bileşiğin Mulliken ve NBO metotları ile hesaplanan yük dağılımları

Mulliken	NBO
B3LYP/6-311+G(d,j	b) $B3LYP/6-311+G(d,p)$
-0.253134	0.13928
-0.212698	0.07455
-0.016310	-0.18123
-0.290754	-0.21475
-0.294299	-0.18110
0.399582	-0.24179
0.142549	0.22988
0.136649	0.21521
0.136975	0.21446
0.050312	0.19644
0.014865	-0.21109
-0.016613	0.00211
0.329566	-0.27918
-1.015373	-0.22936
0.226638	0.26172
0.155242	0.22523
0.310150	-0.47140
	Mulliken B3LYP/6-311+G(d,J -0.253134 -0.212698 -0.016310 -0.290754 -0.294299 0.399582 0.142549 0.136649 0.136975 0.050312 0.014865 -0.016613 0.329566 -1.015373 0.226638 0.155242 0.310150

Tablo 4.32.' nin	devamı	
18 C	0.345671	0.20359
19 S	-0.604405	-0.17856
20 N	-0.131046	-0.38752
21 H	0.331291	0.42264
22 N	-0.044332	-0.26684
23 C	0.543668	0.37208
24 C	-0.830807	-0.18821
25 H	0.196344	0.25357
26 H	0.153137	0.20543
27 C	-0.749170	-0.40177
28 H	0.149450	0.22398
29 H	0.157816	0.19527
30 C	0.965476	-0.04154
31 C	-0.233429	-0.20860
32 C	-0.122941	-0.19612
33 C	-0.118245	-0.19176
34 H	0.141920	0.18984
35 C	-0.360206	-0.19039
36 H	0.119273	0.21107
37 C	-0.102175	-0.20689
38 H	0.127338	0.20959
39 H	0.131573	0.21103
40 H	0.130450	0.21112

Şekil 4.48. (9) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji düzeyleri ve enerji hesabı

Şekil 4.49. (10) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü

Şekil 4.50. (10) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu

Tablo 4.33. (10) No'lu bileşiğin hesapsal ve deneysel titreşim frekansları (cm⁻¹)

	<u>B3LYP/6-311+G(d,p)</u>	
Bağ ve titreşim türü (cm ⁻¹)	(cm ⁻¹) Teorik	Deneysel
vsim (N-H)(triazol)	3667	3148
$\upsilon_{\rm sim}$ (C-H) (Ar)	3200	3040
v _{sim} (C-H) (Ar)	3187	3007
vasim (C-H) (alifatik)	3113	2966
vasim (C-H) (alifatik)	3098	2929
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3074	-
vsim (C-H) (alifatik)	3035	-
υ (C=C) _(halka)	1652	1614
υ (C=N) _(triazol)	1612	1590
υ (C=C) _(halka)	-	1573
υ (N-H) (triazol)	1498	1468
$\alpha \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)+} \upsilon (C=C)_{(halka)}$	1469	1449
ωυ (C-H ₂) _(alifatik)	1416	1423
γυ(C-H) _(Ar)	1379	1383
$\upsilon (C=N)_{(triazol) + \delta} \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)}$	1361	1355
p υ(N-H) + pυ (C-H)	1351	1333
p v(N-H) +tv (C-H ₂)+ pv(C-H)	1287	1264
v(N-N) (triazol)	1125	1117
υ(C=S)	768	765

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri
7	8.08	8.48	
8	7.47	7.85	v = 0.7355x + 1.4766
9	7.47	8.05	$R^2 = 0,9028$
10	7.88	8.18	Ê 12
15	6.28	6.30	
16	6.28	5.89	erile 8 8
21	3.04	3.23	
22	3.04	3.43	
24	0.93	1.54	
25	0.93	1.87	0 5 10 15
26	0.93	1.40	Teorik veriler
28	13.8	9.61	

Tablo 4.34. (10) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹H-NMR verileri ve regresyon analizi

Atom No	Denevsel	Teorik	Regression grafiği ve R ² değeri
	Deneyser	ICOIIK	Kegresyon grangi ve K degeri
1	133	120	
2	145	133	
3	119	106	y = 0,9931x - 12,164 R² = 0.997
4	128	110	
5	127	114	
6	111	96	≥ 80 = 60
14	50	34	
19	146	133	
20	42	31	0 50 100 150 200
23	13	4	теогік veriler
30	167	158	

Tablo 4.35. (10) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³C-NMR verileri ve regresyon analizi

 Tablo 4.36. (10) No'lu Bileşiğin Mulliken ve NBO metotları ile hesaplanan yük

 dağılımları

	Mulliken	NBO
ATOM	B3LYP/6-311+G (d,p)	B3LYP/6-311+G (d,p)
1 C	-0.132295	0.13425
2 C	-0.166440	0.07568
3 C	-0.020965	-0.17742
4 C	-0.166542	-0.21544
5 C	-0.366764	-0.17990
6 C	0.104717	-0.23332
7 H	0.143079	0.22488
8 H	0.136310	0.21248
9 H	0.137296	0.21175
10 H	0.118060	0.22697
11 N	0.050012	-0.23161
12 N	-0.100840	-0.05080
13 N	0.356352	-0.24357
14 C	-0.909586	-0.21953
15 H	0.168211	0.24389
16 H	0.201447	0.23912
17 N	-0.115238	-0.28654
18 N	0.288099	-0.44873

n devamı	
0.338959	0.38128
-0.361359	-0.19301
0.202799	0.23332
0.211309	0.22099
-0.411226	-0.58448
0.119057	0.19365
0.166385	0.22100
0.164571	0.21396
0.008059	-0.39070
0.341904	0.42272
-0.690237	-0.22933
0.184866	0.22846
	n devamı 0.338959 -0.361359 0.202799 0.211309 -0.411226 0.119057 0.166385 0.164571 0.008059 0.341904 -0.690237 0.184866

Şekil 4.53. (10) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji düzeyleri ve enerji hesabı

4.5. 3-((1H-benzotriazol-1-il)metil-4-hekzil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon(11) Analizi

Şekil 4.54. (11) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü

Şekil 4.55. (11) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu

Fablo 4.37. (11) No'lu	bileşiğin hesapsal	ve deneysel titreşim	frekansları (cm ⁻¹	)
-------------------------------	--------------------	----------------------	-------------------------------	---

	(cm)	
Bağ ve titreşim türü (cm ⁻¹)	Teorik	Deneysel
v _{sim} (N-H) _(triazol)	3668	3148
v _{sim} (C-H) (Ar)	3204	3096
v _{sim} (C-H) (Ar)	3193	3044
vasim (C-H) (Ar)	3184	-
vasim (C-H) (alifatik)	3118	2855
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3091	2755
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3082	2948
v _{sim} (C-H) _(alifatik)	3071	2925
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3050	-
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3039	-
v _{sim} (C-H) _(alifatik)	3022	-
v _{sim} (C-H) _(alifatik)	3002	-
υ (C=C) _(halka)	1651	1614
υ (C=N) _(triazol)	1620	1591
υ (C=C) _(halka)	-	1575
υ (N-H) (triazol)	1491	1495
$\alpha \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)+} \upsilon (C=C)_{(halka)}$	1491	1495
ωυ (C-H ₂) _(alifatik)	1454	1465
γυ (C-H) (Ar)	1416	1453
$\upsilon (C=N)_{(triazol) + \delta} \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)}$	1360	1430
p υ(N-H) + pυ (C-H)	1348	1377
p v(N-H) +tv (C-H ₂)+ pv(C-H)	1326	1347
v(N-N) (triazol)	1115	1135
υ(C=S)	765	764

 $\frac{B3LYP/6-311+G(d,p)}{(cm^{-1})}$

Şekil 4.56. (11) No'lu bileşiğin teorik ¹H-NMR spektrumu

Tablo 4.38. (11) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹H-NMR verileri ve regresyon analizi

Şekil 4.57. (11) No'lu bileşiğin teorik ¹³C-NMR spektrumu

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri			
1	145	138				
2	132	152	y = 1.0464y + 0.226			
3	124	126	y = 1,0404x + 0,520 $R^2 = 0.9692$			
4	124	128	180			
5	109	134	Ê 160			
6	118	111	<u>a</u> 140			
11	44	45				
19	145	152				
20	168	179				
24	43	46				
27	31	32	20			
30	27	27	0			
33	26	36				
36	22	25	Teorik veriler			
39	13	12	-			

Tablo 4.39. (11) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³C-NMR verileri ve regresyon analizi

Tablo 4.40. (11) No'lu bileşiğin Mulliken ve NBO metotları ile hesaplanan yük dağılımları

	Mulliken	NBO
ATOM	B3LYP/6-311+G(d,p)	B3LYP/6-311+G(d,p)
1 C	-0.152249	0.07796
2 C	-0.460668	0.13100
3 C	-0.049827	-0.24277
4 C	-0.110973	-0.18598
5 C	-0.413054	-0.21620
6 C	0.366604	-0.18131
7 H	0.141595	0.19529
8 H	0.135419	0.21137
9 H	0.135507	0.21358
10 H	0.115334	0.22910
11 N	-0.982679	-0.27768
12 N	0.213895	-0.21364
13 N	0.164945	0.00723
14 C	0.051524	-0.23326
15 H	-0.191251	0.26106
16 H	0.354870	0.21551
17 N	0.397041	-0.26372
18 C	0.021613	-0.32410
19 S	0.660029	0.32479
20 N	0.410621	0.19635

Tablo 4.40. 'nın d	levamı	
21 H	-0.196878	0.05820
22 N	0.327274	0.16783
23 C	-0.688612	-0.43977
24 C	-0.882323	-0.18482
25 H	0.202400	0.22030
26 H	0.199946	0.20429
27 C	0.032710	-0.39921
28 H	0.123895	0.21678
29 H	0.175162	0.19668
30 C	-0.250608	-0.38825
31 C	0.136129	0.20105
32 C	0.152488	0.20860
33 C	-0.354141	-0.38544
34 H	0.147332	0.20851
35 C	0.134839	0.17677
36 H	-0.235657	-0.38767
37 C	0.137044	0.19994
38 H	0.130975	-0.57911
39 H	-0.505305	0.19808
40 H	0.138241	0.16783
41 H	0.130320	0.20550
42 H	0.136474	0.20321

Şekil 4.58. (11) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji düzeyleri ve enerji hesabı

4.6. 3-((*1H*-benzotriazol-1-il)metil-4-(metallil)-*1H*-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (12) Analizi

Şekil 4.59. (12) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü

Tablo 4.41.	(12)	No'h	u bileşiğin	hesapsal	ve deney	sel titres	sim frekans	ları (cm ⁻¹)
	· /		• • • •			•		· · · · ·

	<u>B3LYP/6-311+G (d,p)</u>	
Bağ ve titreşim türü (cm ⁻¹)	(cm ⁻¹) Teorik	Deneysel
vsim (N-H)(triazol)	3668	3144
υ_{sim} (C-H) (Ar), υ (C=C) (alken)	3201	3081
v _{sim} (C-H) _(Ar)	3204	3037
vasim (C-H) (Ar)	3186	-
vasim (C-H) (alifatik)	3113	2981
vasim (C-H) (alifatik)	3076	2914
vsim (C-H) (alifatik)	3062	2848
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3040	-
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3016	-
v (C=C) _(alken)	1715	1656
υ (C=C) _(halka)	1651	1612
υ (C=N) _(triazol)	1616	1591
υ (C=C) _(halka)	-	1573
υ (N-H) (triazol)	1491	1486
$\alpha \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)+} \upsilon (C=C)_{(halka)}$	1481	1453
ωυ (C-H ₂) (alifatik)	1447	1416
γυ (C-H) (etil)	1412	1353
$\upsilon (C=N)_{(triazol) +} \delta \upsilon (C-H_2)_{((etil))}$	1377	1344
p υ(N-H) + pυ (C-H)	1364	1312
p υ(N-H) +tυ (C-H ₂)+ pυ(C-H)	1272	1276
v(N-N) (triazol)	1098	1133
υ(C=S)	769	768

Şekil 4.61. (12) No'lu bileşiğin teorik ¹H-NMR spektrumu

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri		
7	8.09	8.57			
8	7.59	7.86	y = 0,8311x + 1,7449		
9	7.61	7.98	9 $\mathbf{R}^2 = 0.9579$		
10	7.79	8.15			
15	7.43	7.49			
16	3.53	6.35			
23	3.98	5.95	<u> </u>		
24	3.98	5.06	3 Star		
26	1.54	3.12			
27	1.54	2.44			
28	1.54	2.68	0 5 10		
31	3.6	5.34	Teorik veriler		
32	3.47	5.88			
34	13.9	9.00			

Tablo 4.42. (12) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹H-NMR verileri ve regresyon analizi

Şekil 4.62. (12) No'lu bileşiğin teorik ¹³C-NMR spektrumu

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri		
1	133	146			
2	145	157			
3	119	124	y = 1,052x + 2,8785		
4	127	129	$\widehat{E}$ 160 $\mathbf{R}^2 = 0, 9913$		
5	128	133	<u><u>a</u> 140</u>		
6	110	115			
14	48	47			
19	147	161	s 60		
20	168	182	40 .		
22	42	50	20		
25	20	29	0 50 100 150 200		
29	138	152	Teorik veriler		
30	110	122	-		

Tablo 4.43. (12) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³C-NMR verileri ve regresyon analizi

Tablo 4.44. (12) No'lu bileşiğin Mulliken ve NBO metotları ile hesaplanan yük dağılımları

	Mulliken	NBO
ATOM	B3LYP/6-311+G(d,p)	B3LYP/6-311+G(d,p)
1 C	-0.151301	0.14755
2 C	-0.152126	0.07088
3 C	-0.101818	-0.18591
4 C	-0.145981	-0.21550
5 C	-0.427090	-0.18234
6 C	0.244874	-0.22936
7 H	0.141377	0.22859
8 H	0.134488	0.21417
9 H	0.135977	0.21415
10 H	0.119749	0.21981
11 N	0.072051	-0.20843
12 N	-0.157409	-0.02632
13 N	0.438615	-0.28081
14 C	-0.996518	-0.22774
15 H	0.141554	0.23503
16 H	0.208593	0.24583
17 N	0.045392	-0.28368
18 C	0.294161	-0.45855

Tablo 4.44.' ün devamı		
19 S	0.097805	0.37828
20 N	0.473679	0.20799
21 H	-0.622800	-0.18261
22 N	-0.575193	-0.22000
23 C	0.212495	0.25415
24 C	0.197373	0.22732
25 H	-0.670171	-0.58794
26 H	0.130849	0.18390
27 C	0.147650	0.21433
28 H	0.171049	0.21608
29 H	0.522962	-0.05205
30 C	-0.348949	-0.34983
31 C	0.123856	0.18823
32 C	0.158419	0.21101
33 C	-0.189673	-0.38756
34 H	0.326061	0.42130

Şekil 4.63. (12) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji düzeyleri ve enerji hesabı

4.7. 5-((*1H*-benzotriazol-1-il)metil)-4-siklohekzil-*1H*-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (13) Analizi

Şekil 4.64. (13) No'lu bileşiğin Gauss View ile üç boyutlu görünümü

Şekil 4.65. (13) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu

Tablo 4.45. (13) No'lu bileşiğin hesapsal ve deneysel titreşim frekansları (cm⁻¹)

<u>B3LYP/6-311+G(d,p)</u>				
Bağ ve titreşim türü	(cm^{-1})			
(cm ⁻¹)				
	Teorik	Deneysel		
v _{sim} (N-H) _(triazol)	3666	3140		
v _{sim} (C-H) (Ar)	3202	3088		
v _{sim} (C-H) (Ar)	3186	3037		
vasim (C-H) (Ar)	3172	-		
vasim (C-H) (alifatik)	3101	-		
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3075	2855		
vsim (C-H) (alifatik)	3055	2929		
vsim (C-H) (alifatik)	3035	-		
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3024	-		
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3014	-		
υ (C=C) _(halka)	1651	1615		
υ (C=N) _(triazol)	1598	1590		
υ (C=C) _(halka)	-	1566		
υ (N-H) (triazol)	1482	1485		
αυ (C-H ₂) (alifatik)+ υ (C=C)(halka)	1482	1450		
ων (C-H ₂) _(alifatik)	1393	1409		
γυ(C-H) _(Ar)	1369	1340		
$\upsilon (C=N)_{(triazol) + \delta} \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)}$	1350	1326		
p υ(N-H) + pυ (C-H)	1323	1283		
p v(N-H) +tv (C-H ₂)+ pv(C-H)	1248	1234		
v(N-N) (triazol)	1136	1118		
υ(C=S)	773	783		

Şekil 4.66. (13) No'lu bileşiğin teorik ¹H-NMR spektrumu

Tablo 4.46. (13) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹H-NMR verileri ve regresyon analizi

Şekil 4.67. (13) No'lu bileşiğin teorik ¹³C-NMR spektrumu

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri
1	145	132	
2	144	139	y = 1.1510y = 22.166
3	119	117	$\mathbf{R}^2 = 0.9902$
4	124	116	200 R 0,550 €
5	128	126	<u>a</u> 160
6	111	104	
14	43	31	₩ 120 ₩ 100
18	167	185	
19	28	11	S 60
22	25	8	
25	25	7	
28	24	8	0 50 100 150 200
34	56	36	Teorik veriler
40	147	151	

Tablo 4.47. (13) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³C-NMR verileri ve regresyon analizi

Tablo 4.48. (13) No'lu bileşiğin Mulliken yükü ve NBO analiz sonuçları Mulliken NBO ATOM B3LYP/6-311+G(d,p) B3LYP/6-311+G(d,p) 1 C -0.178285 0.15355 2 C -0.279553 0.070763 C -0.199774-0.18535 4 C -0.104354 -0.21732 5 C -0.369647 -0.18281 6 C 0.414919 -0.23067 7 H 0.140338 0.22779 8 H 0.132995 0.21331 9 H 0.133660 0.21300 10 H 0.116952 0.21525 11 N 0.096152 -0.20645 12 N -0.203796 -0.01290 13 N 0.553029 -0.28499 14 C -1.128488 -0.22393 15 H 0.212610 0.23429 16 H 0.183924 0.23946 17 N 0.527608 -0.46775 18 C 0.414837 0.20979 19 C -0.084479 -0.39350 20 H 0.180066 0.22802

Tablo 4.48. 'in	Tablo 4.48.'in devamı					
21 H	0.140997	0.18351				
22 C	-0.474631	-0.38808				
23 H	0.164528	0.20611				
24 H	0.154988	0.20428				
25 C	-0.349855	-0.39564				
26 H	0.157796	0.19679				
27 H	0.151131	0.20913				
28 C	-0.314661	-0.39122				
29 H	0.152833	0.21148				
30 H	0.146014	0.18927				
31 C	-0.266299	-0.39322				
32 H	0.146320	0.19668				
33 H	0.176009	0.21446				
34 C	-0.684014	-0.03854				
35 H	0.183466	0.25408				
36 S	-0.646958	-0.18816				
37 N	0.123695	-0.38755				
38 H	0.327707	0.42147				
39 N	-0.224924	-0.28806				
40 C	0.377144	0.38367				

Şekil 4.68. (13) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji düzeyleri ve enerji hesabı

4.8. 3-((1H-benzotriazol-1-il)metil)-4-oktil-1H-1,2,4-triazol-5(4H)-tiyon (14) Analizi

Şekil 4.69. (14) No'lu bileşiğin Gaus View ile üç boyutlu görünümü

Şekil 4.70. (14) No'lu bileşiğin teorik IR spektrumu

	<u>B3LYP/6-311+G(d,p)</u>			
	(cm^{-1})			
Bağ ve titreşim türü	Teorik	Deneysel		
(cm ⁻¹)				
v _{sim} (N-H) _(triazol)	3667	3146		
v_{sim} (C-H) (Ar)	3203	3099		
$\upsilon_{\rm sim}$ (C-H) (Ar)	3187	3045		
vasim (C-H) (alifatik)	3120	2951		
v _{asim} (C-H) _(alifatik)	3077	2919		
v _{sim} (C-H) (alifatik)	3058	2849		
Usim (C-H) (alifatik)	3015	2759		
v (C=C) _(halka)	1651	1611		
v (C=N) _(triazol)	1610	1589		
v (C=C) _(halka)	-	1574		
v (N-H) (triazol)	1490	1497		
$\alpha \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)+} \upsilon (C=C)_{(halka)}$	1490	1497		
ωυ (C-H ₂) _(alifatik)	1467	1466		
γυ(C-H) _(Ar)	1449	1454		
$\upsilon (C=N)_{(triazol)} + \delta \upsilon (C-H_2)_{(alifatik)}$	1403	1429		
p υ(N-H) + pυ (C-H)	1376	1376		
p υ(N-H) +tυ (C-H ₂)+ pυ(C-H)	1358	1345		
v(N-N) (triazol)	1126	1134		
υ(C=S)	774	765		

Tablo 4.49. (14) No'lu bileşiğin hesapsal ve deneysel titreşim frekansları (cm⁻¹)

Şekil 4.71. (14) No'lu bileşiğin teorik ¹H-NMR spektrumu

Tablo 4.50. (14) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹H-NMR verileri ve regresyon analizi

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri
7	8.12	8.26	
8	7.45	7.75	
9	7.61	7.83	
10	7.87	7.87	
15	6.26	6.18	
16	6.26	5.66	y = 0.837x + 0.3447
22	13.9	9.27	$R^2 = 0.9217$
25	3.88	3.85	12
26	3.88	3.20	
28	1.22	1.41	$\left \widehat{\underline{\varepsilon}}^{10} \right $
29	1.22	-0.61	
31	1.04	0.98	ie
32	1.04	1.15	e ver
34	1.04	1.02	A sel
35	1.04	1.43	
37	1.04	1.07	
38	1.04	1.17	
40	1.04	1.18	5 10
41	1.04	1.13	-2
43	1.13	1.22	Teorik veriler
44	1.13	1.20	
46	0.84	1.10	
47	0.84	0.79	
48	0.84	0.77	

Şekil 4.72. (14) No'lu bileşiğin teorik ¹³C-NMR spektrumu

Tablo 4.51. (14) No'lu bileşiğin deneysel, teorik ¹³C-NMR verileri ve regresyon analizi

Atom No	Deneysel	Teorik	Regresyon grafiği ve R ² değeri				
1	133	138					
2	145	153					
3	119	125		v = 1 (	)24x + 3.1758	ł	
4	128	129	200	$\mathbf{y} = \mathbf{R}^2$	= 0.9981	,	
5	124	133	180				
6	110	113	Ê 160				
14	43	46	d 140				
18	147	153	<u>j</u> 120			•	
19	167	178	Ja 100		********		
24	42	47	08 k		· * * *		
27	27	29	60 GU	•••••			
30	28	30	<u>ط</u> 40	.			
33	26	32	20	•			
36	28	35	0	50	100	150	200
39	31	37	0	50	Toorik vorilo	130 r	200
42	22	27			reonk verne	I	
45	14	15					

Tablo 4.52. (14) No'lu bileşiğin Mulliken yükü ve NBO analiz sonuçları

	Mulliken	NBO
ATOM	B3LYP/6-311+G(d,p)	B3LYP/6-311+G(d,p)
1 C	-0.155564	0.14937
2 C	-0.159282	0.07073
3 C	-0.164995	-0.18596
4 C	-0.140433	-0.21586
5 C	-0.352049	-0.18239
6 C	0.222650	-0.22895
7 H	0.140965	0.22831
8 H	0.134037	0.21391
9 H	0.135375	0.21384
10 H	0.116982	0.21810
11 N	0.065408	-0.20789
12 N	-0.124305	-0.02086
13 N	0.378252	-0.28377
14 C	-0.727754	-0.22222
15 H	0.170910	0.23475
16 H	0.204459	0.24176
17 N	-0.070748	-0.28626
18 C	0.277755	0.37718
19 C	0.276194	0.20253
20 S	-0.642277	-0.18155
21 N	-0.085140	-0.38868
22 H	0.322997	0.42081
23 N	0.356545	-0.46173
24 C	-0.661875	-0.17016

Tablo 4.52. 'n	in devamı	
25 H	0.130233	0.19320
26 H	0.160006	0.22483
27 C	-0.056618	-0.40971
28 H	0.181144	0.22084
29 H	0.182218	0.21758
30 C	-0.653709	-0.38187
31 H	0.153940	0.20620
32 H	0.140894	0.18709
33 C	0.360825	-0.38485
34 H	0.155697	0.20176
35 H	0.124344	0.18528
36 C	-0.526075	-0.38041
37 H	0.145145	0.19208
38 H	0.139872	0.18852
39 C	-0.240385	-0.38216
40 H	0.138566	0.19059
41 H	0.142697	0.19240
42 C	-0.225975	-0.38563
43 H	0.133368	0.18826
44 H	0.134826	0.18945
45 C	-0.638868	-0.57315
46 H	0.134770	0.19801
47 H	0.132065	0.19296
48 H	0.132913	0.19370
41 H	0.142697	0.19320

Şekil 4.73. (14) No'lu bileşiğin HOMO-LUMO enerji düzeyleri ve enerji hesabı

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Benzotriazol ve 1,2,4-triazol türevleri literatürde farmakolojik özellikleri nedeniyle önemli bir yere sahiptir. Bu özeliklerinden dolayı bu bileşikleri sentezlemek ve biyolojik özelliklerini incelemek oldukça önemlidir. Ancak bu bileşik sınıfını sentezlemek için literatürde uygulanan metotlar oldukça uzun zaman almaktadır. Çalışmada reaksiyon süresinin kısaltılması ve teorik hesaplamaların yapılarak en uygun metotların belirlenmesi amaçlanmıştır. Tezde yapılan çalışmaları aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür;

- *i.* Etil 2-(*1H*-benzotriazol-1-il)asetat bileşiğinin sentezi,
- *ii.* 2-(*1H*-benzotriazol-1-il-asetil) hidrazit bileşiğinin sentezi,
- iii. Karbotiyoamit türevlerinin geleneksel metotlarla ve atmosfer basıncında mikrodalga destekli sentezlerinin gerçekleştirilmesi ve verim karşılaştırmalarının yapılması mikrodalgada en uygun metodun belirlenmesi,
- iv. 1,2,4-triazol türevlerinin geleneksel metot, atmosfer basıncında ve basınç altında mikrodalga destekli sentezlerinin gerçekleştirilmesi ve verim karşılaştırmalarının yapılması mikrodalga da en uygun metodun belirlenmesi,
- v. 1,2,4-triazol türevlerinin Gaussian 09 paket programı kullanılarak teorik, IR, ¹H-NMR, ¹³C-NMR verilerinin belirlenmesi ve bu verilerin deneysel verilerle karşılaştırılıp gerçek değerlere yakınlıklarının araştırılması, ayrıca HOMO, LUMO enerji yüzeylerinin belirlenip biyolojik özellikler açısından yorumlanması

Yapılan bu çalışmada **Tablo 5.1.**' de verilen **3-8** nolu maddeler; geleneksel yöntemle ve atmosfer basıncında mikrodalga sentez metodu ile; 9-14 nolu 1,2,4-triazol türevleri ise 3 farklı metot ile sentezlenmiştir.

Tablo 5.1. Benzotriazol sübstitüe karbotiyoamid bileşikleri ve Benzotriazol sübstitüe

 1,2,4-triazol bileşikleri

Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol sentez maddeleri geleneksel yöntem ile sentezlendi. Aynı zamanda mikrodalga ışınımı ile de aynı reaksiyonlar mikrodalga cihazında gerçekleştirilerek reaksiyonların verim hesapları yapıldı ve karşılaştırıldı. Bu bileşik sınıfı için ilk kez mikrodalga destekli sentez metodu atmosfer ve basınç altında tekli mod mikrodalga cihazında iki farklı metotla gerçekleştirildi. Mikrodalga destekli sentez yöntemi gerçekleştirilirken sıcaklık, basınç ve güç parametreleri optimize edildi ve en uygun şartların materyal metot kısmında verildiği şekliyle olduğu belirlendi. Sentezlenen bu bileşiklerin 28. 05. 2014 tarihinde Sci Finder ile en son literatür taraması yapıldı ve ilk kez bu çalışmayla birlikte 3,5,6,8,11,12,14 nolu bileşikler literatüre kazandırıldı.

Sentezlenen maddelerin; IR, ¹H-NMR, ¹³C-NMR analizleri yapıldı, erime noktaları tespit edildi.

Şekil 5.1. Benzotriazol sübstitüe karbotiyoamit bileşiklerinin ¹H-NMR spektrumlarının karşılaştırılması

Benzotriazol heterohalkasında bulunan benzen aromatik halkasının ¹H-NMR spektrumunda ki yeri aşağı alanda (düşük alan) yani 6 ile 8 ppm aralığında sinyal vermektedir. Benzotriazol halkası bütün karbotiyoamit bileşiklerinde bulunduğundan tüm spektrumlarda aynı yerde sinyal gözlendi. **3-7** bileşiklerinde doymuş hidrokarbon zinciri ihtiva ettiklerinden spektrumda doymuş hidrokarbon protonlarına ait sinyaller 1 ile 4 ppm aralığında gözlendi. **6** bileşiği olefinik yapı içermektedir ve olefinik protonların 4 ile 5 ppm civarında sinyal verdiği gözlendi. Benzer şekilde sübstitüe triazol bileşiklerinde ise karbotiyoamit bileşiklerinde bulunan 3 NH pikinin ve ¹³C-NMR'da C=O pikinin kaybolması, ¹H-NMR de düşük alanda tek NH pikinin gözlemlenmesi yapıların olduğunu bize kanıtlamaktadır.

Ayrıca bu maddelerden Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol bileşiklerinin teorik hesaplamaları Gaussian 09 paket programında DFT yöntemi ve 6-311+G(d,p) baz seti kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen veriler ve karşılaştırmalar bulgular kısmında ayrıntılı olarak verilmiştir.

Şekil 5.2. (9) No'lu Bileşiğinin teorik ve deneysel IR spektrumlarının karşılaştırılması

Şekil 4.2'de (9) bileşiğine ait deneysel ve teorik IR spektrumları kıyaslanmıştır. **A** spektrumu teorik, **B** spektrumu deneysel IR spektrumlarıdır. Her iki spektrumda da aromatik (C-H) gerilmeleri 3037cm⁻¹ civarında, alifatik (C-H) gerilmeleri 2900 cm⁻¹'de, (C=N) gerilme titreşim piki ise teorikte 1624 cm⁻¹'de, deneysel de 1591 cm⁻¹ de ve (-C=S) eğilme titreşimi teorik olarak 764 cm⁻¹, deneysel olarak 758 cm⁻¹'de gözlemlendi. Deneysel ve teorik IR spektrumları arasındaki en önemli fark 1,2,4-triazol heterohalkasında ki NH atomunun (N-H) gerilme titreşiminin teorik olarak 3668 cm⁻¹ de, deneysel olarak 3148 cm⁻¹ de gözlemlenmesidir. Bu fark teorik hesaplamaların gaz fazında ve tek molekülden, deneysel spektrumların ise katı formda alınarak ölçülmesi ve moleküller arası hidrojen bağından kaynaklanmaktadır.

Şekil 5.3. 1,2,4-Triazol halkası ve (C=S) bağı ve (N-H) bağı

Benzer gözlemler diğer 1,2,4-triazol bileşiklerinde de gözlemlendi ve bu veriler bulgular kısmında karşılaştırıldı.

Bileşik No	НОМО	LUMO
9	1,2,4-triazol	Benztriazol halkası
10	1,2,4-triazol	Benztriazol halkası
11		
	1,2,4-triazol, benztriazol	Benztriazol halkası
12		
	1,2,4-triazol	Benztriazol halkası
13		
	1,2,4-triazol	Benztriazol halkası
14	1,2,4-triazol	Benztriazol halkası

 Tablo 5.2. Bileşiklerin HOMO-LUMO enerji yüzeylerinin karşılaştırılması

Elde edilen Benzotriazol sübstitüe 1,2,4-triazol bileşiklerinin HOMO ve LUMO enerji düzeyleri karşılaştırıldığında (Tablo 4.2) ;elektron yoğunluğunun HOMO orbitallerinde triazol halkası üzerine yoğunlaştığı LUMO orbitallerinde ise benztriazol halkası üzerinde yoğunlaştığı gözlemlendi. Bu nedenle elektron akışının 1,2,4-triazol halkasından benztriazol halkasına doğru olduğu düşünülmektedir.

	No	$\Delta \mathbf{E} = \mathbf{E}_{(\text{HOMO})}$	$\Delta \mathbf{E} = \mathbf{E}_{(\text{HOMO-1})}$
S N N N N N N N N N N N N N N N N N N N	9	0,1588	0,1989
$S \xrightarrow{HN-N} N \xrightarrow{N=N} N$	10	4.2368	5.3563
$S = \bigvee_{N \\ N \\ N \\ N \\ N \\ N \\ N \\ N \\ N \\ N \\$	11	3.9629	5.3301
	12	4.1489	5.3592
	13	2.1170	3.5222
$S \xrightarrow{HN-N}_{N} N \xrightarrow{N=N}_{N}$ $H_{3}C - (H_{2}C)_{7}$	14	4.116	5.3851

Tablo 5.3. Benztriazol sübstitüe 1,2,4-triazol türevi bileşiklerinin $\Delta E(eV)$ değerleri

Tablo 4.3. deki sonuçlara göre HOMO-LUMO orbitalleri arasındaki enerji farkının en fazla olduğu bileşiğin (**14**) nolu en az farkın olduğu bileşiğin ise (**9**) nolu bileşik olduğu tespit edildi.

Regresyon analizi;

Deneysel ve teorik çalışmalar sonucu elde edilen deneysel sinyaller (ppm) ve teorik sinyallerin sıralı iki serisi oluşturuldu. Bunlardan ilki, deneysel olan veriler X bağımsız değişken serisini ve ikincisi ise teorik olan veriler Y bağımlı değişken serisini oluşturacak şekilde belirlendi. Seçilen sıralı ikilinin lineer regresyon analizi yapıldı. Lineer doğrudan R² değerleri belirlendi.

Dilariklar	¹ H-NMR	¹³ C-NMR
Bileşikler	$\mathbb{R}^2$	R ²
9	0,8044	0,9964
10	0,9028	0,997
11	0,9576	0,9692
12	0,9579	0,9913
13	0,9913	0,9902
14	0.9217	0.9981

Tablo 5.4. (9-14) bileşiklerinin R² değerleri

Tablo 4.4'deki sonuçlar incelendiğinde tüm değerlerin gerçek değerlerle uyumlu olduğu ayrıca gerçek değere en yakın bileşiğin ¹H-NMR de (13) nolu, ¹³C-NMR de ise 14 nolu bileşik olduğu tespit edildi.

Sonuç olarak; sentezlenen bileşiklerin deneysel ve teorik çalışmaları sonucunda elde edilen veriler gelecekte yapılması muhtemel olan biyolojik aktivite çalışmalarında yol gösterici olacaktır. Yapı-aktivite çalışmalarında deneysel ve teorik verilerin karşılaştırılmış olması kolaylık sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Nikhil, D., Amnerkar, M., Kishore, P., Bhusari, P., (2010). Preliminary anticancer activity of some prop-2-Eneamido, thiazole and 1-acetyl-pyrazolin derivatives of Aminobenzothiazoles. Digest J. Nanomaterials and Biostructures, 5(1): 177-184).
- [2] Patel, J. S, Garg, C. S., and Sen, D. J., (2012), "Synthesis of Novel N Substituted 2-(1H-Benzotriazol-1-yl)-Acetohydrazide Derivatives as Antimicrobial agents", Int. J. Drug Dev. & Res., 4(2): 322-329.
- [3] Tsuda, M. and Itoh, H.K.S., Manag, P., (2004), Sci. 60, 881-86.
- [4] Srivastava, S.K., Srivastava, S. and Srivastava, S.D., (2002), Synthesis of 5-Arylidene-aryl-3-(1,2,4-triazoloacetamidyl)-1,3-thiadiazol-4-ones as antibacterial, antifungal, analgesic and diuretic agents. Indian J Chem, 41B.
- [5] Wang, P., Holleckes, L., Krzysztof, Pankiewiez, W., Patterson, S.E., Whitaker, T., (2004), Synthesis of N3, 5'-cyclo-4-(β-D-ribofuranosyl)-vic-triazolo [4,5-b] pyridine-5-one, a Novel Compound with Anti-Hepatitis C Virus Activity. J. Med. Chem; 47: 6100-6103.
- [6] Srivastava, S.K., Srivastava, S. and Srivastava, S.D., (2002), Synthesis of new 1,2,4triazolo-thiadiazoles and its 2-oxoazetidines as antimicrobial, anticonvulsant and anti-inflammatory agents. Indian J Chem. 41B, 2357-2363.
- [7] Pandeya, S.N., Sriram, D., Nath, G., (2000), de Clercq. E, Synthesis antibacterial, antifungal and anti-HIV evaluation of schiff's and mannich bases of isatin and its derivatives with triazole. Arzneimittel Forsch, 50, 55-59.
- [8] Shiradkar, M., Pandit, U., Akula, K.C., Maheta, A. and Gorentla Venkata Suresh Kumar., (2006), Microwave assisted synthesis and antimicrobial screening of fused triazoles. ARKIVOC; (xiv):141-153.
- [9] Beale JM Jr. Wilson and Gisvold's textbook of organic and pharmaceutical chemistry. 11th Ed. A Wolters Kluwer Company (NY): Lippincott Williams & Wilkins, (2004), 731;753-763.
- [10] Witkowski, J.T., Robins, R. K., Sidwell, R. W. & Simon, L. N. (1972), J. Med. Chem. 15, 1150-1153.
- [11] Hasan, M., I. Farhadul, Abdus, S., (2010), Abuy, Antitumor Activity of a triazole derivatives (S1) against Ehrlich Ascites carcinoma (EAC) Bearing Mice. J. Bangladesh Pharm., 14(2): 97-101.

- [12] Galal, S.A., Abd El All, A.S., Abdallah, M.M., EI-Diwan, H.I., (2009), Synthesis of potent Antitumor and Antiviral benzofuran derivatives. Bioorg. Med. Chem. Lett., 19: 2420-2428.
- [13] Young, D. C., (2001), Computational Chemistry: A Practical Guide for Applying Techniques to Real-World Problems, Wiley Interscience, New York.
- [14] Suma, B.V., Natesh, N.N., Venkataramana, C.H.S., Jays, J., Madhavan, V., (2012), "Synthesis And Antibacterial Of Some New 1, 2, 3 Benzotriazoles Derivatives Containing Pyrazolidinedione Moieties" International Journal of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences, Vol 4, Issue 1, 169-173.
- [15] Ülküseven, B., (1985), 2-Amino-1,3,4-Tiyadiazolün Cu⁺² Kompleksinin Elde Edilerek Yapısının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.
- [16] Kocaaliler, A., (2008), 4,5-diamino-2-hidrazin-3-merkapto-1,2,4-triazolün Bazı Aldehit Türevleri ve Schiff Bazlarının sentezi ve Enzim üzerine inhibisyon etkilerinin incelenmesi, Yüksek Lisans, Tezi Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- [17] Khiati Z., Othman A. A., Guessas B., (2007), Synthesis and antibacterial activity of 1,3,4-oxadiazole and 1,2,4-triazole derivatives of salicylic acid and its synthetic intermediates. South African Journal of Chemistry, 60, 20-24.
- [18] Doub, L., Richardson, L. M., Bambas, L. L., Youmans, G. P., Youmans, A. S., J.Am., (1958), Chem. Soc, 80, 2205.
- [19] Bayrak H., Demirbaş A., Karaoğlu Ş. A., Demirbaş N., (2009), Syntesis of some new 1,2,4-triazoles, their Mannich and Schiff bases and evaluation of their antimicrobial activities, European Journal of Medicinal Chemistry, 44, 1057-1066.
- [20] Karegoudar, P., Prasad, D. J., Ashok, M., Mahalinga, M., Poojary, B. ve Holla B. S., (2008), Synthesis, antimicrobial and anti-inflammatory activities of some 1,2,4triazolo[3,4-b]-1,3,4-thiadiazoles and 1,2,4-triazolo[3,4-b]thiadiazines bearing trichlorophenyl moiety, European Journal of Medicinal Chemistry, 43(4), 808-815.
- [21] Kanaoka, M., (1956), Syntheses of related compounds of thiosemicarbazide II. s-Thiazolo[3,4-b]-1,3,4-thiadiazole derivatives, Yakugaku Zasshi, 76, 1133-1136.
- [22] Koparır M., Örek C., Koparır P., Saraç K., (2013), Syntesis, experimental, theoretical charactezation and biological activities of 4-ethyl-5-(2-hydroxyphenyl)-2H-1,2,4triazole-3(4H)-thione, Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy, 105, 522-531.
- [23] Ohemeng, K. A., Roth, B., (1991), Receptor-Based Design of Novel Dihydrofolate Reductase Inhibitors : Benzimidazole and Indole Derivatives., J. Med. Chem., 34, 1383-1394.
- [24] Buffer, C. R., (1993), Microwave cooking and Processing; Van Nostrand Reinhold: New york, 1-68.
- [25] Forster, D.L., Gilchrist, T.L., Rees, C.W., (1971), Oxidation, Thermolysis and Photolysis of Diarylsulphamides. J. Chem. Soc. (C), 993-999.
- [26] Kuşlu, S., Çavuş. F., (2008), Mikrodalga Enerjisinin Analitik Kimya Sahasında ve Katalizör Hazırlamada Kullanımı, Mühendislik Bilimleri Dergisi 14 (3); 268-269.
- [27] Baysar, A. and Kuester, L., (1994), Mikrodalgalarla Isıtılan Akışkan Yataklı Reaktörlerde Saf Silisyum Üretimi. 1.Ulusal Kimya Mühendisliği Kongre Kitabı, 13-16 Eylül 1993. Ankara. (1), 528-537.
- [28] Hayes, B. L., (2002), Microwave Synthesis: Chemistry at the Speed of Light; CEM Publishing: Matthews, NC.
- [29] Milestone Inc. homepage: http://www.milestonesci.com./2013
- [30] CEM Corporation homepage: http://www.cemsynthesis.com./2013
- [31] Personal Chemistry AB homepage: http://www.personalchemistry.com./2013
- [32] Kappe, C.O., (2002), High-speed combinatorial synthesis utilizing microwave Irradiation, Current Opinion in Chemical Biology, vol. 6, 314-320.
- [33] Taylor, M., Atri, B., S., Minhas, S., (2005), Developments in microwave chemistry, Evalueserve, RSC.
- [34] Başarır, M., N-sübstitüe pirol türevlerinin mikrodalga etkisi altında sentezi, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, 80.
- [35] Mavandadi, F., Lidström, P., (2004), Microwave–assisted Chemistry in Drug Discovery. Current Topics in Medicinal Chemistry. 4, 773–792.
- [36] Saral, H., (2007), Bazı imin türevlerinin mikrodalga yardımıyla sentezi, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 95.
- [37] Hayes L. B., (2002), Microwave Synthesis Chemistry at the Speed of Light, CEM Publishing, USA, 1-193.
- [38] Fini, A. and Breccia, A., (1999), Chemistry by microwaves, Pure Appl. Chem., 71, 573-579.
- [39] Jacob, J., Chia, H.L. and Boey, F.C., (1995), Rewiev Thermal ve Non-Thermal Interaction of Microwave Radiation with Materials. Journal of Materials Science. (30), 5321-5327.

- [40] De Pomerai, D. I., Smith, B., Dawe, A., North, K., Smith, T., Archer, D. B., Duce, I. R., Jones, D., Candido, E. P. M. FEBS Lett., (2003), 543, 93.
- [41] Oktay, A., Akın, O. ve Oğuz, A. (1999), Seramiklerin Mikrodalga Enerjisi ile Kurutulması ve Sinterlenmesi, Elektrik Mühendisliği 6. Ulusal Kongre Kitabı, Bursa. 672-675.
- [42] Collins, M. J., (2001), Drug Discovery at the Speed of Light. R&D Magazine, 43, 12, 57-59.
- [43] Lindström, P., Tierney, J., Wathey, B., Westman, J., (2001), Microwave Assisted Organic Synthesis-a review. Tetrahedron, 57, 9225-9283.
- [44] Loupy, A., (2004), Solvent-free microwave organic synthesis as an efficient procedure for green chemistry, C. R. Chimie, 7, 103-112.
- [45] Perreux, L., and Loupy, A., (2001), A tentative rationalization of microwave effects in organic synthesis according to the reaction medium, and mechanistic considerations Tetrahedron, 57, 9199-9223.
- [46] Loupy, A., Monteux, D., Petit A., Aizpurua, J.M., Palomo, C., and Dominguez, E., (1996), Towards the rehabilitation of the Leuckart reductive amination reaction using microwave technology, Tetrahedron Lett., 37, 8177-8180.
- [47] Karabulut, S., (2011), Bazı Düz Zincirli İmitlerin Sentezi, İmitlerin ve 1,3 Dikarbonil Bileşiklerinin Tautomer Oranlarının Deneysel ve Hesapsal Olarak İncelenmesi, Doktora Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, 28.
- [48] Anadolu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi B 1 (2) Teorik Bilimler.
- [49] Pulay, P., "Analytical Derivative Methods in Quantum Chemistry. Ab initio Methods in Quantum Chemistry", (1987), By K. P. Lawley and 11nd ed., John Wiley & Sons Ltd, 118-143.
- [50] Schlecht, M. F., (1998), Molecular Modeling on the PC Wiley-VCH, New York.
- [51] A. K. RappeÂ, C. J. Casewit, (1997), Molecular Mechanics across Chemistry University Science Books, Sausalito.
- [52] U. Burkert, N. L. Allinger, (1982), Molecular Mechanics American Chemical Society, Washington.
- [53] Jensen, F., (1999), "Introduction to Computational Chemistry", John Wiley & Sons Ltd, 440–462.
- [54] Parr, R. G., Yang. W., (1989), "Density Functional Theory", Oxford University Pres. England, 105–136.

- [55] Lee, C., Yang. W., Parr. R. G., (1988), "Development of the Colle-Salvetti correlation energy Formula intio a functional of the electron density", Physical Rew. B. 1133–1139.
- [56] Jensen, F., (1999), Introduction to Computational Chemistry John Wiley & Sons, New York.
- [57] VeszpreÂmi, T., FeheÂr, M., (1999), Quantum Chemistry; Fundamentals to Applications Kluwer, Dordrecht.
- [58] Cook, D. B., (1998), Handbook of Computational Quantum Chemistry Oxford, Oxford.
- [59] Atkins, P. W., Friedman, R. S., (1997), Molecular Quantum Mechanics, Oxford.
- [60] Simons, J., Nichols, J., (1997), Quantum Mechanics in Chemistry Oxford, Oxford.
- [61] Leach, A. R., (1996), Molecular Modelling Principles and Applications Longman, Essex.
- [62] Levine, I. N., (1991), Quantum Chemistry Prentice Hall, Englewood Cli°s.
- [63] Clark, T. A., (1985), Handbook of Computational Chemistry John Wiley & Sons, New York.
- [64] McQuarrie, D. A., (1983), Quantum Chemistry University Science Books, Mill Valley.
- [65] Armagan, T., (2004), Yoğunluk Fonksiyonel Kuramı, Ders notu, İstanbul Üniversitesi, 12.
- [66] Chandler, D., Mccoy, J. D., Singer, S. J. 1986(a). Density functional theory of nonuniform polyatomic systems. I. General formulation, J. Chem. Phys. 85: 5971.-1986(b). Density functional theory of nonuniform polyatomic systems. II. Rational closures for integral equations, J. Chem. Phys. 85: 5977.
- [67] Bkowska, D.I., Gonzalez, V.H., Jurec'ka, P., Hobza, P.J., (2005), Phys. Chem. A, 109;1131.
- [68] F. Jensen, (1999), Introduction to Computational Chemistry John Wiley & Sons, New York.
- [69] Simons, J., Nichols, J., (1997), Quantum Mechanics in Chemistry, Oxford.
- [70] Leach, A. R., (1996), Molecular Modelling Principles and Applications Longman, Essex.

- [71] James, B., Foresman and AEleen Frisch, (1996), Exploring Chemistry with Electronic Structure Methods, 2.Edition, Gaussian.
- [72] Jensen, F., (2001), Introduction to Computational Chemistry, John Wiley and Sons, New York.
- [73] Drabløs et al., J. of Computational Chemistry, 1-7.
- [74] Computational Chemistry Introduction to the Theory and Applications of Molecular and Quantum Mechanics, Errol Lewars Chemistry Department, Trent University Peterborough, Ontario Canada, 48.
- [75] http://ceng.harran.edu.tr/?p=43, Kantitatif Yapı-Aktivite İlişkileri (2013).
- [76] Okumuş, N., (2009), Moleküler Orbital Teorisinin Basit Organik Bileşiklere Uygulanması, Yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 3.
- [77] Gece, E. G., (2010), Korozyon İnhibitörü Olarak Kullanılan Bazı Organik Bileşiklerin İnhibisyon Etkinliklerinin Kuantum Mekaniksel Yöntemlerle İncelenmesi, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 7.
- [78] Aygan, Ö. Ö. T., (2010), Pirazol ve Türevleri Üzerine Kuantum Kimyasal Çalışmalar, Yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 21,22.
- [79] Palmer, M. H., Christen, D., (2004), An ab initio study of the structure, tautomerism and molecular properties of the C- and N-amino-1,2,4-triazoles, Journal of Molecular Structure 705, 177–187.
- [79] Singh, H., Mukherjee, U., Saini, R. S., (2012), Computational Studies on Nitro Derivatives of 1-Hydroxy-1,2,4-triazole, Journal of Energetic Materials, 30:3, 265-281.
- [80] Zarrouk, A., Zarrok, H., Salghi, R., Hammouti, B., Touir, R., Warad, I., Bentiss, F., Abou El Makarim, H., Benchat, N., (2012), Quantum chemical study of some triazoles as inhibitors of corrosion of copper in acid media, Res Chem Intermed DOI 10.1007/s11164-012-0684-9.
- [81] Liu, X.-H., Weng, J-Q. and Tan, C-X., (2013), Synthesis, Crystal Structure, and Fungicidal Activity of 5-(4-cyclopropyl-5-((3-fluorobenzyl)thio)-4*H*-1,2,4-triazol-3-yl)-4-methyl-1,2,3-thiadiazole, Hindawi Publishing Corporation Journal of Chemistry Volume 2013, Article ID 306361, 5.
- [82] Tong, J.-Y., Wu, H.-K., Sun, N.-B., Lu, X.-H., (2013), Synthesis, Crystal Structure and Biological Activity of a New 1,2,4-Triazole Derivative, Chinese J. Struct. Chem., Jiegou Huaxue, 607–611, Vol. 32. No. 4.

- [83] Wei, Q., Qiao, C., Xia, Z., Chen, S., (2013), Efficient in Situ Synthesis of 3,5-Disubstituted-1,2,4-triazoles Under Microwave-Assisted Conditions, An International Journal for Rapid Communication of Synthetic Organic Chemistry, 43:23, 3181-3191.
- [84] Martin, A., and Martin, R., (2014), A Review On The Antimicrobial Activity Of 1,2,4-Triazole Derivatives, International Journal Life Sciences Biotechnologyt & Pharm. Res., ISSN 2250-3137, Vol. 3, No. 1.
- [85] Demirbas, N., Demirbas, A., Ceylan, S., and Sahin, D., (2008), "Synthesis of some new some new [1,2,4]-triazolo-[3,4-b],[1,3,4]-thiadiazoles and [1,2,4]-triazolo-[3,4-b],[1,3,4]-thiadiazines] and screening of their biological activity", Turkish Journal of Chemistry, Vol. 32, pp. 1-8.
- [86] Rai, A. M. and Mishra, A. M., (2006), "Synthesis, Characterizaton and screening of antimicrobial activity of some novel triazole derivatives", Indian Journal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 16, pp. 121-124.
- [87] Suresh, K., Sammaiah, G., Vijaya, K. and Sarangapani, M., (2007), "Synthesis of some new some new 4- substituted -5- [(2-benzoxazolyl thio) methyl] -3-mercapto-4H-1,2,4-triazole derivatives and screening of their biological activity", Indian Journal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 16, pp. 279-282.
- [88] Prasad, R., Myur, Y. C. and Babu, Y. R., (2006), "Synthesis, Characterization and screening of biological activity of new triazole derivatives", Indian Journal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 2, pp. 69-70.
- [89] Hipparagi, S. M., Majunder, U. K., Nargund, L. V. G. and Vinaykumar, R., (2007), "Synthesis and antimicrobial activity of thiazolo and triazolo derivatives", Indian Jounal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 16, pp. 401-402.
- [90] Ashok, D. and Aravind, K., (2008), "Synthesis and evaluation of antimicrobial activity of newer triazole derivatives", Indian Journal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 18, pp. 117-120.
- [91] Mogilaiah, K., Anitha, E., Prasad, R. S. and Reddy, V., (2009), "Synthesis of some new some 6-aryl-9-(p-fluorophenyl)-1,2,4-Triazolo[4,3-a] [1,8] Naphthyridines and evaluation of their biological activity", Indian Jounal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 18, pp. 395-396.
- [93] Mogilaiah, K., Sakram, B. and Swami, K. T., (2007), "A Facile and expeditious approach for the synthesis of certain 4-aryl-1-(2-furyl/ 2-Thienyl)-1,2,4-Triazolo [4,3-a] [1,8] Naphthyridines and screening of their biological activity", Indian Jounal of Hetrocyclic Chemistry, Vol. 16, 405-406.

- [94] Sun, G-X., Yang, M-Y., Shi, Y-X., Sun, Z-H., Liu, X-H., Wu, H-K., Li, B-J. and Zhang, Y-G., (2014), Microwave Assistant Synthesis, Antifungal Activity and DFT Theoretical Study of Some Novel 1,2,4-Triazole Derivatives Containing Pyridine Moiety, International. J. Mol. Sci., 15, 8075-8090.
- [95] Sert, Y., El-Emam, Ali A., Al-Abdullah, E. S., Al-Tamimi, A.-Malek S., Çırak, C., Ucun, F., (2014), Use of vibrational spectroscopy to study 4-benzyl-3-(thiophen-2yl)-4,5-dihydro-1H-1,2,4-triazole-5-thione: A combined theoretical and experimental approach, Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy 126 (2014) 280–290.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	: Umut İbrahim OĞUZ
Doğum Yeri	: Selim/KARS
Doğum Tarihi	: 01.01.1988
Medeni Hali	: Bekâr
Yabancı Dili	: İngilizce

Eğitim Durumu

Lise	: Selim Lisesi/2005
Lisans	: Adıyaman Üniversitesi/2012
Yüksek Lisans	: Adıyaman Üniversitesi/2014

Yayınları (Bildiri)

- 1. INCI, B., GENÇ, M., OĞUZ, U. I., (2013), Synthesis of Benzotriazole Substitue 1,3,4-Thiadiazoles And 1,3,4-Oxadiazoles, 44th World Chemistry Congress, IUPAC, İstanbul.
- 2. OĞUZ, U. İ., GENÇ, M., İNCİ, B., (2014), Mikrodalga Destekli Benzotriazol Sübstitüe 1,2,4-Triazol Bileşiklerinin Sentezi ve Teorik Hesaplamaları, I. Ulusal Hesaplamalı Kimya Çalıştayı, Van.